

"LIETUVŲ" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleistas Pėtėtyca, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienuyotose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Meksikoje.....2.50
Kitose viešpatystėse.....3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metams skaitosi nuo liepos mėn. pradžios, ne nuo sausio mėn. pradžios. Vėliau adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3

Nr. 24

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 14 d. BIRŽELIO (JUNE), 1912 m.

Metai XXI

POLITIŠKOS ŽINIOS.

SUVIENYOTOS VALSTIJOS ŠIAURINĖS AMERIKOS.

Artinasi laikas generališkos respublikonų partijos konvencijos pastatymui galutinio kandidato prezidento vietai. Dabar jau nieks neabejoja, kad konvencija pastatys kandidatūrą Rooseveltui, o dabartinio prezidento Tafto kandidatūrą atmes; bereikalo jį todėl spyrėsi ir pūruvis drabstė savo konkurentą. Priešrinkimuiose susirinkimose atskirose valstijose Roosevelt gavo su viršum milijoną balsų daugiau negu Taft, kuom amerikoni parodė, jog Tafto daugiau nenori, nes jo politika visiems įgriso. Taftui nesisekė nei užsienio politika, jis nemokėjo sutvarkyti, kaip reikia, nei vidurinių reikalų. Užsieninių reikaluose jis pasirodė bailus. Nusilenkė jis nekarti prieš Japoniją; nusilenkė ir prieš Rusiją, kad jį žydai buvo priverstę atsilepti su užtūrimu už žydu. Amerikos reikalavimus ignoravo net antro skyriaus Europos viešpatijos, kaip antai Rumunija, kur žydai taipgi persekiojami ir už juos mėgino užstoti Suvienuytų Valstijų valdžia.

Nesisekė Taftui nei vidurinė politika. Skandalai išėjo žemdirbių ministerijoj. Jis, užstodamas už ministerį Balingerą, net nuo vietos pašalino aiškint išvilkusj netvarką gėrių departamentą užstojo už savo ministerį, turbūt visai be reikalo, nes tasai visgi turėjo prasišalinti. Turbut ištikro ministerijoj ne viskas ejo, kaip reikia. Skandalai išėjo ir su turčiniais mineralus žemės plotais ne tik Suvienuyotose Valstijose bet ir Alaskoj. Rods ne, už viską Taft gali but kaltinamas, bet visgi valdžia kalta, kad leido tuos skandalus. Todėl Amerikos žmonės ir parodė Taftui, jog jie daugiau nenori, kad jis ilgiau sėdėtų Washingtono Baltajame Name.

Ateitųjų užtarėjams nepatiko ir mėginimai apribuoti ateivystę, neleist Amerikonui nemokančių rašyti ateivių, ką sumanė Dillingham nukreipimui visumenės akių nuo netvarkos kitos gyvenimo šakose. Sumanyta Dillinghamo senatas buvo priėmęs, bet žmonių atstovų rumas nesiskubino jo svarstyti ir turbūt šioje sesijoje nesvarstys, nes priėmimas jo galėtų užkelti ne vien Taftui, bet visai respublikonų partijai, nuo partijos galėtų pasitraukti tie, kurie į ateivius žiūrė be neuzkanto; tie visi galėtų pereiti į demokratų pusę ir prisidėti prie jų laimėjimo. Todėl tai prieš prezidentų rinkimus Amerikoj nemėginama kelti svarbių sumanymų, galinčių prieš valdžią partiją sukelti daug žmonių, kurie renkant prezidentą, savo balsus galėtų atiduoti kandidatui konkuruojančios partijos. Ir dabar, nors galima spėti, jog respublikonų partijos kandidatas Taft nebus išrinktas, bet negalima įspėti, kas bus išrinktas. Juk respublikonai Amerikos laimės neatgabeno, tai gyventojai gali pamėginti valdžią pavesti vėl demokratams, apie kurių darbus jau užmiršo.

KUBA.

Kubos prezidento Gomezio valdžia neįstengia suvaldyti sukilusių juodspalvių, kurie, kaip pasirodė, gerai susiorganizavę; negali jį apginti nei svetimų kraštų ukėjų turinčių ant Kubos nejudamąją nuosavybę. Ant Kubos yra kasyklos ir pliantacijos amerikonių, anglių, francūzių, vokiečių ir ispanijonių. Atstovai tų kraštų todėl pareikalavo, kad apgynimui jų kraštų ukėjų nuosavybės būtų pasiūta valdžios kariuomenės dalys, bet Kubos valdžia to padaryti negali, nes karalių turi mažai. Jeigu prisistatytų kareivius ginti svetimų

tautių nuosavybę, tai Kubos prezidentui jų pritruktų kovai su sukilusiais negrais, ir jie galėtų laikytiesi taip ilgai, kaip laikėsi prieš Ispanijos valdžią, taigi per metų eiles. Todėl svetimų kraštų ukėjai negali laukti apgynimo nuo Kubos valdžios, kas svetimų kraštų pasiuntiniams ir pranešta. Jie todėl turėjo susirinkimą mieste Havanoj ir nutarė, kad tuom tarpu gynimui svetimtųjų nuosavybės ant Kubos bus pasiūsta Suvienuytų Valstijų kariuomenė, nes iš čia galima kareivius greičiausiai atsikvies. Vėliau ir Kubos pakrantes, be abejonės, atsiųs savo kariškus laivus ir Europos viešpatijos, kurių ukėjai turi ant Kubos nuosavybę.

Iš Washingtono paleista detinui surinkto uoste Key West laivyno, admiralui Osterhausui plaukti su dviem laivais į Kubos pakrantes, nes gauta nuo Amerikos pasiuntinio Havanoj žinios, jog gali kilti riaušės pacioj Havanoj ir aplinkinėse; baltspalviai gali pradėti negrų skerdynes, o kad mieste baltspalvių yra daugiau, tai ramiai užsilaikanti negrų antro skyriaus pavojuje. Čia kurstoma prieš negrus ir juos verčiama glaustiesi prie sukilusių, pas juos apgynimo įieškoti. Mieste Havanoj ant gatvių nuolatai atsitinka nušiai baltspalvių su juodaisiais.

MEXIKO.

Prezidento Madero kariuomenės vadovas Huerta užtikrina, jog jis pergalejo sukiličius ir dabar nesibijo, kad jie galėtų jam užpakali užimti ir perkirsti gabeningai karveiviams maisto ir amunicijos. Jis traukia visas savo pajėgas į miesto Chihuahua aplinkines, taiso tiltus, kuriuos, pasitraukdami į šiaurės, revoliucionieriai buvo išnaikinę. Revoliucionieriai apkasais drutino miestą Chihuahua. Iš miesto išbėgo trečdalis gyventojų, daugiausiai išbėgo amerikonių; jų buvo čia su viršum 1000, o dabar yra tik 37. Visi laukia prezidento kariuomenės užpuolimo ant miesto Chihuahua. Su pačiomu miesto tikimasi pasibaigimo revoliucijos. Ant Suvienuytų Valstijų rubėžiaus likosi sumintas tikras dabartinės revoliucijos Meksike surengėjas ir svarbiausias generolo Orozco pagalbininkas Gonzales Enville. Jis, bijodamas keršto savo pasekėjų, nuo jų pabėgo ir pateko į amerikonių rankas. Enville buvo svarbiausias kurstytojas minčių ant amerikonių ir jų kurstymai pagimdė jau ne vieną užpuolimą ant amerikonių. Amerikos valdžia nori jį išduoti prezidento Madero valdžiai, kuri, žinoma, taip svarbaus savo priešo neapdovanos, bet greičiausiai sušaudys.

BELGIJA.

Belgija vienas iš pramoningiausių ir tirščiausių apgyventų Europos kraštų. Tokiuose kraštuose paprastai klerikalizmas nedaugiausiai turi pasekėjų, bet Belgijoje yra atbulai: čia per savo pasekėjus valdo kraštą kunigai ir vienuoliai, vienuolynų skaitlius per 20 metų užaugo, ant ploto mažesnio negu Kauno gubernija, iki pusei tukstančio. Tas labai nepatinka ypač francūzių apgyventos Belgijos dalies gyventojams. Tuom tarpu paskutiniuose rinkimuose parlamentan klerikalai laimėjo, jie turėjo daugiau savo atstovų parlamente negu kitos partijos. Tas labai suerzino kitų partijų žmonis; jie todėl kėlė nepilankias klerikalams demonstracijas. Vaikymui demonstrantų valdžia pasiuntė kariuomenę. Miestuose: Liege, Bruxelles, Antverpen buvo minų susirėmimai su kariuomene. Didiesniuose miestuose kareiviai atsiskė klaukusiai ir nejo prieš demonstrantus. Gyventojai pietinių provincijų, francūzių kalbančių žmonių apgyventų, švira aprėškė, jog

nori prisiskirti prie Francūzijos ir tokiu būdu pasiūsuoti nuo fanatiškai prie klerikalų prisiriusių flamandų valdymo; dabar gi rinkimuose flamandai, nes jų yra daugiau, vis išrenka daugiausia klerikalų, per tai ir visa valdžia yra klerikalų rankose, kurie taip kraštą valdo, kad Belgijoje žmonių apsvietimas žemiau stovi negu kokiame kitame Vakarinės Europos krašte.

Nereikia užmiršti, kad pirmoji pusė pereinimo iš klerikalų buvusioj Nederlandų viešpatijoj už tikėjimą kilo revoliucija ir viena viešpatija pasidalino į dvi — katalikiškąją dalis, dabartinę Belgiją, atsiskyrė nuo pratestoniškos Holandijos. Ir dabartinė Belgija dėl klerikalizmo gali taipgi persiskirti.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Vilniaus moterų Nedziurovos gimnaz. — Aušros vartų gatvė No. 29 — nuo šio mėn. 7 iki 11 d. įtaisyta mokinių dirbinių paroda. 9 dienoje m. m. paroda bus atidaryta nuo 10 v. ryto iki 3 v. po piet, kitomis dienomis nuo 4 lig 7 vakaro.

— Viltis —

IS TELSĖJŲ.

5, 6, 7 balandžio d. buvo čia nagrinėjama didelė byla: buvo teismas žinomas čia iš miesto Krakų palukininkas Kurs; liudininkų pašaukta 101 žm.; iš jų 66, pastaruoju laiku įsikolę Kursui, turėjo jam įnokėti išvisio į 7 tukstancius. Gynė kaltininką vietinis pr. advokatas Bloch. Svarbioji ilgos jo kalbos mintis ta, kad jokie žiaurūs bandymai neįgalėsia kuomet-nors išnaikinti palukininkų, — juk šie jį naudojami sunkiomis ir aštriomis žmonių gyvenimo sąlygomis, o gyvenimas visuomet privesis žmogų prie tokių sunkių, umų ir neadeitinių dalykų, kad žargišui, negaunant pašalpos nuo vieno-kito jam pažįstamojo, o kartais neva ir draugo, nors šis ir lengviai galėtų pagelbėti, noroms-normoms prisiėma kiutinti prie siurbles-palukininkų, tiesiog kilpon, by tik gavus skatino ir šiaip-taip pergyvenus spausdiami. Tokiuose atvejuose palukininkas esąs tikras bėdino žmogaus geradėjas, nes jį, tik, nors ir už didelės palukanos, ištiesias nelaimingamjam pagalbos ranką ir padedąs vėl ant kojų atstoti. Bėdinas žmogus tad jaučias ir didžiai esąs palukininkui dėkingas. Šit dëlko labai reti esą palukininkų įskundimai, sulyginamai su dideliu jų skaičiumi žmonių tarpe. Palukininkai patįs savaimi išnyksia, kad ir musų gyvenimo sąlygos ir musų pačių psichologija tiek persikeis, kad žmogus, bėdos staiga surinktas, bus įtikrintas bėrasias pas pažįstamus ne vien saldų atdusį, bet ir gerą valią ir tvirtą ranką.

Tarsi patvirtinimui šių apgėnėjaus žodžių, galima čia pridurti nors tai, kad tas pats Kurs'as jau nebeprimai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę: Tiek apie praeitį. Dabar gi kaip ekonomija taip ir tautinis susipratimas stovi gana žemai. Kalba daugiausia vartojama lenkiška, tik kur didesniuose sodžiuose, užsiliko lietuviška. Iš įstaigų svarbiausios vartotojų krautuvė ir taupomai skolinamos draugija, apie kurias nieko aiškaus pasakyti negalima, nes jos viskas vedama atskirų žmonių, ir kontrolės, tikroje to žodžio prasmėje, jokios nėra. Yra čia odų dirbtuvė, du vėjiniai, garų varomi malūnai, plytnia čia ir keli siuvėjai ir karpiai, — viskas nusikurę

prasciausia susipratusį darbininką. Nes tokie iš lietuvių lenkai pavirtę amatininkai niekuo nesinteruojasi, neskaito jokių laikraščių ir knygų, visa jų laimė ir džiaugsmas, kad jie nusikratė tos "pagoniškos" kalbos ir taip baises jam "žmuidžiako" vardo. Susipratus lietuvis, nors ir menkiausiai teudirdamas, bet be laikraščio neapsieina. Jis, ir vargo suspaustas, interesuojasi gyvenimu, jam rupi žinoti, kas dedasi plačiame pasaulyje, galvoja apie geresnę ateitį ir t. t. Kad toksai yra skirtumas tarp susipratusių ir sulenkėjusių lietuvių, rodo laikraščių skaitymas. Kaip jau esu minėjęs, Liepojaus geležinkelio dirbtuvėje sulenkėjusių lietuvių kelias kartus daugiau už susipratusius. Tačiau lenkiškų laikraščių ir dirbtuvė teatina vos tik vienas "Narodo", egz. Lietuviškų kitų visokių laikraščių ateina 23 egz. Prie pašalpos lietuvių draugijos iš dirbtuvės darbininkų prisirašiusių tik 9 žmonės, iš kurių 4 prisirašė šiais metais. Bet yra vilnietis, kad prie pašalpos ir daugiau prisirašys, nes ir iš aplenkusių palengva vis pradeda rasti, kurie nebijo lietuvių vardo. Tokių drausnių pradeda rasti ir tokių, kuriuos gyvenimo aplinkybės būvo apmarię lietuvių dvasią, bet dar jie nebuvo galutinai mirę. Bet kaip liudna, matant, kad mūsų brolių daug jau yra amžinai paskendusį lenkystės banrose, kurių joks tautinis judėjimas nebeįstengs išgelbėti.

Petras Klimka.
— Vilniaus —

IS DORPATO.

Balandžio 9 d. šių m. sukako 16 metų nuo Vytauto Juškevičiaus mirties. Velionis buvo pirminiu lietuvių organizatorių Dorpatė: jo ir kun. Jokubėno rūpesniu tapo įsteigta lietuvių studentų kuopelė, kuri vėliau (1906 m.) virto oficiale "Lietuvių Dorpatė Studentų Draugija". Tų liudnų sukurtyvių paminėjimui "L. D. St. Dr.-ja" užpiko mišias ir įrengė savo bute bendrą vakariene, laike kurios buvo iš "Varp" perskaityta velionio biografinė. Beto pasakyta dar pora pašalpos, plačiau apibiešusių a. a. Vytauto Juškevičiaus asmenį ir parodiusių draugumą tą nuostolį, kurį apturėjo Lietuva, netekus tokio karšto ir rimto darbininko.

A. a. Vytautas Juškevičius mirė ir palaidotas Dorpatė. Jo kapas — vienintelė brangi lietuviams vieta Dorpatė, tik dešimčiai šiol apiešta ir niekieno neprižiurima. Dabar "L. D. St. Dr." papuošė kapą gėlėmis ir sumanė aptverti jį geležiniais stakiniais, bet viena vargu įstengs tą kada nors padaryti. Butų gerai, kad prisidėtų prie to bent velionio draugai ir giminė!

Iks—Ygrek.
— Lietuvos žinios —

IS PRUSŲ LIETUVOS.

Prusų lietuviai pradeda, nors išlėto, bet vis daugiau ir daugiau busti. Ypač pažymėtinas tas smagus apsiirškimas, kad Prusų lietuvių jaunimas pradeda atgyti. Taip antai vis platesnė darbo dirva užgriebia Katyčių jaunimo švietimo draugija "Vainikas". Be to, dygsta dar naujų draugijų. Šiomis dienomis, kaip praneša "Birute", susidariusi dar dvi lietuvių jaunimo draugijos Prusų Lietuvoje. Viena — "Ruta" Pogėgiuose ir tokia pat jaunimo draugija Lankupiuose, Klaipėdos valsčiaus. Abi tedi draugijai pasistatiusi savo tikslu šviesti jaunimą ir žadinti jame lietuvių tautos dvasią. Be to, Lankupių draugija rūpiantis rinkti lietuvių senovės daiktus ir tokiu būdu saugoti nuo išnykimo lietuvių daile. Draugijos pasirinkusios savo laikraščius "Birute" ir "Apžvalga". Prie Lankupių draugijos prisidėjo pirmą dieną 52 narių, kurių tarpe 28 lietuvių. Draugijos taisyklių paskaitas ir t. t. Pogėgių "Ruta" pirmajam savo susirinkimui paruošiusi dvi paskaitas: 1) Apie lietuvių tautos atgimimą; 2) Lietuvių poezijos žiedai.

— Vilniaus —

SESTOS LIETUVIŲ DAILĖS PARODOS TURTAS.

Mūsų skaitytojų žiniai paduodame čia trumpą surašą dailės kūrinių, atsiųstų į mūsų žinan-

dien gegužės 12 d., Vilniuje atsi-
veriančią Dailės Parodą.
Kaip paprastai taip ir šiemet Paroda turi du didelių skyrių — vienas tai liaudies skyrius, kuras šiemet ypač turtingas. Visų pirmą minėtina čia nepaprasto senumo juosta, užsilaikiusi Poželių giminėje (Kauno gub. Panevėžio p.) nuo 18 amžiaus pradžios ir turinti mažiausia 183 metus.

Paskui Ukmergės pavieto dvarininkės Venclovavičienės senų verpstų rinkinys. Seniausias verpstas padarytas 1774 metuose.

Visokių kitų gražių juostų, audimų ir siuvimų čia neminėsim, nes jų daug, ir negalima vienu akių užmetimu juos apvertinti ir jų ypatingumus pastebėti. Taip vadinama tobulinamą arba inteligentų Dailės skyrių reikiama šikart ir keturias grupas išskaidyti: dailininkai patys savo šios Parodos kataloge irgi tokio išskaidymo laikosi.

Visų pirmą čia čia didžiausioji paveikslų grupė: K. Stabrovskio 7 didelių paveikslai. Jų didžiausias pavadintas "Bangų apysaka". Kita, užvardyta "Rudens" aukso pasaka", K. Stabrovskis auksa juoda lietuvių, iš kurios laimėti pinigai skiriami Čiurlionies fondui, t. y. Čiurlionies muzikos veiklams leisti.

Laukiama atsiųsiant iš Peterburgo ir vieno Čiurlionies didelio paveiklo, kuras Vilniuje dar nėra buvęs.
Petras Kalpokas, neužmirštinas "Aukso berželių" teporius, šikart davė iš viso 49 paveikslus: tarpe jų yra 19 didesnių. Šiaip, be peizažų, matome čia fantastijas ir portretus.

Dailės Draugijos nenuilstančio ir darbštaus pirmininko A. Žmuidzinavičiaus yra 14 paveikslų. Žymiausias — Basanavičiaus portretas ir "Vytiš virš Milžinkapių".

Adomas Varnas pernai taip laimėjęs iškarto parodos lankytojų simpatijas siunčia virš 50 paveikslų. Gaila vien, jog parodos atidarymo dieną bus jų tik mažesnė dalis. Visi A. Varno svarbiausieji paveikslai buvo Poznaniaus parodoje ir sulaukėti dabar Vėrbaliaus muitinės. Tačiau tikimasi netrukus juos iš ten atgauti.

Mackevičius davė pernai tarp kito ko puikią tikrą gyvą, "Čigonės galvelę" atsiuntę 3 paveikslus. Jonas Šileika, Muencheno Dailės Akademijos mokinys su teikė labai indomius etidus. Jis yra dalyvavęs antroje Dailės Parodoje, tai jau truputį mūsų visuomenei pažįstamas.

Iš seniau jau mūsų Parodose dalyvavusių (rodosi pirmoje Parodoje) Aleksandras Palikauskas atsiuntė irgi etidus. Be tų jau mums pažįstamų dailininkų atsiuntė dar savo darbus du nauji: Justinas Vėnožinskis, Krokuvos Akademijos studentas — prigimties etidus, ir Boleslavas Buiko — akvareles. Po to pirmo didžiausio skyriaus čia antras: Skulptūros skyrius: P. Rimša, visai mūsų visuomenei gerai pažįstamas skulptorius, čia davė du didelių veikalų: "Kova" — liudna iliustracija liudnos lenkų su lietuvių kovos ir "Artojas" jaučių jungu bearių. Dailininkų žinovų nuomone "Artojas" puikus, drąsus dailės veikalas. Be to bus dar jo arklys "Pirmoje žolėje", ir jam jau taip priprasti puikus inkrustuoti paveikslėliai.

Peterburgo Dailės Akademijos mokinys Juozas Zikaras davė vieną veikalą, kurį pavadino: "Pavargusi Danaida". Trečiame grafikos skyriuje matome visų pirmą Čiurlionies darbus; paskui P. Rimšos inicijatus iš liaudies motyvų sudarytus ir A. Jaroševičiaus, — kurs savo svarbų ir didelį darbą toliau tęsia — vėl kryžių rinkinį. Ketvirtame skyriuje sutalpinuti pritaikomosios dailės darbai: čia randame P. Rimšos indus ir Marijos Dailininkaičiūtės-Paliukaitienės iškirpinius iš popieros. Galų gale negalime praleisti nepaminėję gražios afišos A. Žmuidzinavičiaus, sudėtytos iš liaudies kryžių motyvų ir puikios 14 reprodukcijomis papuoštos Parodos katalogo, kuras kiekvienam Parodą aplankiusiam paliks kaip gražus juos atminimas.

— Vilniaus —

EIDIMTAS KAIP IR TEBE-GYVAS.

Mirus Kuršėnų klebonui A. Eidimui, kursai su lenku kun.

Majevskiu buvo įsteigęs "To-warystwo antilitwomańskie" kovoti su "litvomanais", buvo jau manyta, jogei su juo bus išnykę iš Lietuvos padangės, ar bent iš Kauno vyskupijos tos rūšies lenkomanai kunigai, kurie tiek nelaimių yra padarę savo tautai. Skaitant šiandien kun. Eidimo paliktuosius nespauzdintus lotynų ir lenkų kalba rašpalaičius — įvairius pamfletus prieš lietuvių kunigus, — reikia stebėtis kokiu nutaunimo balonu gali nuklimpti unstoje lygsvažės žmogaus protas, aptendintas polonomanijos idėjų, kurių Vilniaus vyskupijos lenkų kunigai yra paminėti. Žemaičių vyskupijoje ta pavojingoji proto liga, tikra manija, paleigė vėlė nyksta, vyresniosios kartos kunigams išmirštant, bet kad ji dar visiskai ir čia neišnykus, tai liudija savo elgimusi ne vienas kunigas. Imkim kad ir Taujėnų kleboną kun. Praną Valentiniaviką. Gimęs 1843 m. jis, be abejo, pridera senajai lietuvių kunigų kartai, išaukštai dar tais laikais, kada Žemaičių seminarijoje, rasi, ne menkiausio lietuviškos "kvapo" nebuvę. 1868 m. tapęs kunigu, jis, ligisoli lietuvių laikraščius neskaitydamas, ir apie jų atgimimą, tarytum, negirdėjęs, gyvena dar lyg praeities meto ir kovoja kiek jaunądamas ir kur galėdamas su "litvomanais". Kun. Valentiniavičius iš sakytos moko žmones, kaip turį vadintis. Taip, anot jo, lietuvius Čakauskis turį rašytijs Czajkowski ir t. t. Lietuvių vestuves išsakyklos apskelbdamas, jis, pav., sako: Jerzy Komarowski iš ulyčios Gaspariški su panna Anna Uduikonis ir k., visados lenkūdamas užsakuose lietuvių vardus ir pavardes. Lietuvių laikraščius vadina pagoniškais ir jų, kaip jau minėta, neskaito. Prieš keletą metų pradėjęs lietuvių vargonininkui lietuviškai giedoti "valandais", Taujėnų klebonas buvęs uždraudęs tas "Gadzikas" giedoti "pagonų" kalba ir liepęs lenkiškai giedoti. Kalėdodamas, jisai, nors ir žino, kad gyventojai lietuviai, visados kalbina juos lenkų kalba. Dabar atsitinka, kad kiek apsišviestiesiems lietuviams pas ji su reikalu atėjus, kn. Val. pradeda lenkiškai kalbėti ir teibisi, kaip tai lietuviui nemoka lenkų kalbos. Prieš kokius 3—4 metus bažnyčios giesmininkams atsisakius giedoti giesmes su barbarizmais, kun. Valentiniavičius buvo kelius šventadienis visiškai uždraudęs giedoti, o vertė senobinius "griešnus", "nesmvertinius", "macnus" ir t. t. vertoti. Per devintinių misparus lietuviams giesmininkams atsisakius lenkiškai giedoti, jis buvo suradęs kitus, kurie lenkiškai giedotų. Ir joje pamokslai knibždėte knibžda lenkiškai barbarizmais: "povšechnais griekais", "przenai-svientos pamos loskomis", "apiekomis" ir k. j tuos panašius pasakymus. Galų gale žmonės savo kleboną visgi įveikė: dabar jau nors šventas giesmes bažnyčioje be barbarizmų gieda.

Taujėnuose, rodos, dar neatėjo laikas atkelti koki "litvomaną" kunigą, tačiau būtinai reikėtų tai padaryti. Metas judinti iš lietuvių tarpo tą lenkinimo "apaštalią".

— Vilniaus —

PEDAGOGIJS KURSAI ŠVENČIONYSE.

Švenčionyse Ped. kurs. įsteigti prie vietinės 4 klasių miesto mokyklos. Mokslas juose pasiskirstytas į du kursus ir praeitami per dvejus metus. Pirmia tik I kursą mokslo metų pradžioje jaunikačius (mergačių — nežinau) nuo 16 iki 22 metų tuos, kuriems nereikia eiti kariuomenės, o taip pat turinčius I skyriaus paluosų (lgotą); einančius gi kariuomenės tuos, kuriems ligi spalį (s. sk.) nesueina 20 metų. Nepravoslavus priima tik Vilniaus Mokslo Apygardos kuratoriui leidus. Prašyti kuratoriaus leidimo reikia jau išlaikius įstojamuosius kvotinius. I kursas gali būti baigusieji miesto mokyklas (su statutais 1869 ir 1872 m.), apskrities progimnazijas, 4 kl. gimnaz., realines, komercijos mokyklų ir kitas, kurių kursas nežemesnis dviklasių ministerijos mokyklų. Visi stojantieji egzaminuojami iš miesto mokyklų (su statutais 1872 m.) kurso ir iš tokių dalykų, kuriuos tose mokyklose praeina. Beto, baigusieis miesto mokyklas, turintiems 1872 met.

statutus, yra patengvinimai: juos egzaminuoją tik iš rusų kalbos, aritmetikos ir rašinio ir atskaitymo kvotiniai ir dainavimo. Pastarasis dalykas nėra svarbus, nes gausu, je jo ir "du" priima.

Norintieji įstoti reikia paduoti prašymą kurioi mokyklai — miesto mokyklai, inspektoriumi ir Švenčionis, Vilniaus iki 10 rugpjūčio (s. st.) pritarę: a) metrikus, b) mokytojus apie reikalaujamą mokslo baigimą ir c) luomo palidėjimą (iš valsciaus). Jeigu po išėjimui iš mokyklos pračina metai, tiems reikalingas dar d) ištikimybės (blagonadežnosti) dokumentas nuo gubernatoriaus.

Nuvykusiuosius Švenčionysna prieš kvotinius apžiuri mokyklos gydytojas, kad nepatektų kur-suosna su ligomis, kurios paskui kenktų mokytojauti.

Baigus kursą, paskirta mokytojai liaudies mokyklosna.

Šitie kursai ir iš materialio atžvilgio yra lankytini, nes juosna netik kad už patį mokslą nieko nereikia mokėti, bet dargi kiekvienas kursą klausytojas gauna iš valdžios pašalpos po 75 rubl. metams.

Siemet kursų lanko 37 mokiniai: I kurse — 18 ir II — 19. Ar yra tarpe jų koks lietuvis — nesužinojau.

Girdėjau, kad esą ir Gardino gub. panašūs kursai — Novogrudke.

Augštaitis.

— Vilniaus —

STULPŲ PARAIŠA SUVALKŲ GUBERNIJOJE.

1904—5 metais Vilkaviškio, Marijampolės, Naimiesčio ir Kalvarijos apskrityse gyventojai vietomis buvo nuplėše parašus nuo stulpų ir jie ilgą laiką riog-sajo pakelėmės be jokių parašų. Pastaruoju metu beveik visur vėl emė parašais įabinti stulpų lentelės, šino kartų jau rusų ir lietuvių kalba. Esant vaitams mažo mokslo, o jų sekretoriaus dažnai sulenkėjusiems, nemokantiems lietuvių rašto kalbos, tie lietuviški parašai visur-kitūr labai keistai atrodo. Taip prie vieškelio iš Bartininkų Vilkaviškio. Geisteriškų ir Bažnyčios kaime matome parašus, kurie tiesiog vietinei administracijai nedovanotini. Taip ant Geisteriškų stulpo lentos baltuoja parašas: Bartininku valsčiaus, Vilkoviskio apskrčio Kaimo Geisteriškų dvaru 27 dusiu 152. Tokį, kaip tas tarnės ir rašybos mišinį, sunku kur kitur rasti.

— Vilniaus —

PIRMOJI LIETUVIŠKA TRUPA.

Zinomas jau mums scenos artistas Vitkauskas surinko 15 scenos mylėtojų ir ketina su jais apvažinėti kai-kuriuos Lietuvos miestus-miestelius, statydams įvairius scenos veikalus. Savo artistų mylėtojų kuopą Vitkauskas pavadinęs "Pirmąja lietuviška trupa" ir gavo jau iš vyriausybės leidimą vykinti savo sumanymą. Savo kuopai kasdien po repetitijos pasakoją Vitkauskas apie scenos dailę ir ruošia artistus scenai. Visų pirmą ilgėsi laiką toji pirmoji lietuviška trupa ketina darbuotis Kaune. Ji yra susisipratusi šiokiomis sąlygomis: Vitkauskas ima ant savęs visą atsakomybę ir ketina būti vedėju. Pusę pelno iš vaidinimų gauna artistai. Sumanymas, kaip matome, puikus. Linkėtina Vitkauskui geriausios kloties. S. Mičulis.

— Lietuvos žinios —

MISLŲ.

Išrišimai mįslių iš pereito numerio:

31. Adomas.
32. Kalė.
33. Jautis.
34. Svogūnas.
35. Upelės, bėgantis per nu-piautą pievą.

Kur šuo laka, čia ir loja.

Patsai darkus budams, nedrabstyk kitus purvais.

Ant palinkusios liepos visos ūžkos lipa.

Vėsiu neblivęs, jaučiu nebaubsi.

IS AMERIKOS.

RUSAI ATKAKO AMERIKON PASIMOKYTI.

Washington, D. C. Atkako čia du žymus rusai: profesorius Maskvos žemdirbystės instituto Aleksis Lubahenko ir direktorius žemdirbystės departamento Muchin susipažinti su medvilnės pramone Amerikoje ir vedimu medvilnės plantacijų. Suvienuytų Valstijų žemdirbystės ministerija suteiks svečiams visas reikalingas informacijas.

NUSINUODINO INDIJONŲ VADOVAS.

Pendleton, Ore. Nusinuodino čia pagarsėjęs drutuolis, indijonas Wal-Lot-Li, vadovas Unatilla indijonų giminės. Jis buvo apsviestas, baigė augštesnę mokyklą.

PASIMIRĖ MOTERIS MISTO MAJORAS.

Oskaloosa, Kas. Pasimirė čia nuo apdegimo pirmutinė Amerikoje moteris miesto majoras, Mar-rė D. Lowman. Ji tapo majoru išrinkta 1888 m. Mat verdant pusryčius, užsidegė jos drabužiai, o 70 metų senelė neįstengė greitai ugnį užgesinti.

KAZYRAVIMO PASEKMĖS.

Dante, Va. Čia susimušė kazyruojanti vyrai, italai su vietiniais angliškųjų darbininkais, kuriuos italai apkaltino, buk jie liošia su prigavytėmis. Abidvi pusės išsitraukė revolverius ir pradėjo pyškėti. Užmušta ne tik lošėjai, bet ir keli žiurėtojai, kurie nesėjo greitai pasitraukti nuo besisandancijų. Užmušta iš viso 2 vyrai, o daug jų sužeista.

VULKANAS VEIKTI PRADĖJO.

Alaskoj veikti pradėjo vulkanas Katnai. Gyventojai kaimo Kodiaki ir aplinkinių salų atsirado dideliame pavojuje. Veikti pradėjo ir trys kiti vulkanai Aleutų kalnuose.

ATIDENGĖ AMERIKOS ATRADEJO PAMINKLĄ.

Washington, D. C. Čia 8 birželio dieną likosi atidengtas paminklas Amerikos atradejo Christoforo Kolumbo. Dalyvauti atidengimo iškilmėse iš visokių Suvienuytų Valstijų kraštų atkako su viršum 200000 svečių.

NELAIMES ANT GELEŽINKELIŲ.

Fargo, N. D. Netoli nuo čia susimušė du bėgant ir priešingas puses geležinkelio traukiniai. Prie to sužeista 12 žmonių.

Bedford, Ind. Ant Monon geležinkelio, netoli Bedford stoties susimušė du traukiniai. Prie to užmušta vienas žmogus, o sužeista 20.

KONGRESO ATSTOVAI TIRINĖJA DARBUS PINIGINIO TRUSTO.

New York. Kongreso komisija tirinėja darbus piniginių trusto arba taip vadinamo Clearing-house, nes ji kaltina, jog per jį turtingi bankieriai, turinti savo rankose didelius pinigus, baisiai išnaudoja mažesnius bankus, pramonininkus ir prekėjus, juos paverčė savo tarnais, nepasiduodančius su visu išnaikina, atimdami kreditą. Trustų tą valdo ke-liolikas turtuolių.

IS DARBO LAUKO.

Pottsville, Pa. St. Clair, arba Herbine anglių kasykloj 5 d. birželio iškilo streikas už tai, kad kompanija atsisakiusi priimti pirmiaus paluosuotą unionistą atgal darban. Sustreikavo apie 1000 žmonių. Kasykla nedirbo nei 2 sąvačių. Kasyklą kontroliuoja W. H. Taylor iš Serantonio. Šita kasykla gali pristatyti paprastai nuo 50 iki 75 karų anglies per dieną.

Boston, Mass. Streikuoja čia tarnaujanti ant priemiesčių geležinkelio. Sustreikavusių viet-tas geležinkelio kompanijos pave-dė streikaujama.

IS VISUR.

Po paskutinių Belgijos parlamento atstovų rinkimų, kada-gi išrinko daugiausia klerikalų, jų priešininkai pakėlė neprilankius klerikalams demonstracijas. Susirėmimuose minių su policija mieste Bruxelles užmušta daug žmonių, o dar daugiau jų sužeista. Vaikyti keliančias demonstracijas minias pašaukta kariuomenė. Daugelyj Belgijos miestų kariuomenė atsikak šaudyti į žmonių minias, ji stodo demonstran-tų pusę, nes klerikalų viešpa-tavimas gyventojams įgriso. Bruxelles, kur yra paminklas ispani-sko laisvės užtartojo Ferrero, prieš jo paminklą kariuomenė, drauge su kunigų priešais, kėlė neprilankias klerikalams demon-stracijas. Kituose miestuose kariuomenė atvirai perėjo į revoliucijonierių pusę. Darbininkų streikai užgimė visame Liege ap-skritij ir kasyklose ir geležies ir plieno dirbtuvėse visame apskritij darbai sustojo. Moterys dalyvauja darbininkų sukilime, ko klerikalai nesitiekio, nes iki šiol moters čjo iš vien su klerikalais ir vyrus sulaikinėjo nuo neprilankių klerikalams demonstracijų. Bruxelles žmonių minios įsiver-pusryčius, užsidegė jos drabužiai, o 70 metų senelė neįstengė greitai ugnį užgesinti.

Užgimė už mokyklas. Mat Belgi-joj yra mokyklos parapijų užlai-komos ir liberališkųjų valscijų viešos mokyklos. Parapijos reikalauja, kad jų mokyklų užlaiky-mui valsciai priverstinai dėtų pinig-us, bet dvasiskąja neleidžia valscijų kontrolės. Nesutikimai užgimė ir už balsavimo tiesas, kurios rinkimuose turtingiems pripažįsta du net tris balsus. Ant nelaimės dar užgimė vaidai libe-ralų su socialistais, kurie buvo sutarę eiti išvien su liberalais, kad klerikalai savo kandidatų pervartyt negalėtų; dėl tų vaidų klerikalai ir laimėjo, nes naujame parlamente klerikalai turi tor at-stovų, o liberalų, socialistų ir demokratų iš viso yra tik 85. Liege ir Verviers žandarai šaudė į žmonių minias ir sunkiai pa-slovė 50 žmonių, o tame ir kele-tą vaikų. Išgriauta Belgijoj keli-jauzė vienuolynai. Daugelyj vietų žandarai, pasiusti ginti bazily-nycias, perėjo į demonstrantų pusę. Antverpene vienas kariu-menės batalijonas ir artilerija pe-rėjo į demonstrantų pusę. Minios ant gatvių šukavo, reikalau-damos, kad francuziškai kalban-čių žmonių Belgijos provincijos būtų prie Francuzijos priskirtos, o reikalauja ypač darbininkai; kadangi Belgija yra tirščiausiai apgyventa ir pramoningiausia žemė visų Europos, tai suprantama, kad ten darbininkų yra daugiau negu žmonių kitų luomų ir jų balsai labai daug sveria.

Vokietijoj, mieste Spandau, netoli Berlyno, į artilerijos biu-ro, su padirbtais raktais naktį įsiveržė nežinomi vyrai ir pašla-vė svarbius dokumentus ir naujų kanuolių planus. Mano, kad įsi-veržėliai buvo svetimų kraštų karinių laivų diviziją iš keturių didelių mušio laivų.

Anglijos garlaivų kompanija "White Star Line", kurios "Ti-tanic" neseniai paskendo, perituo-rumėnės paslaptis; bet jie gerai se metuose akcijonieriams išmo-

žinojo, kur yra svarbus dokumen-tai ir tik tas spintas išardė, kur svarbus dokumentai buvo kavo-jami.

Vengrijos parlamentan prie-sininkai parlamento pirmininko grafo Tisza susirinko prisiren-gę su ragais ir švilpynėmis; pra-dėjus grafiui Tiszai kalbėti, jo priešininkai pradėjo savo kon-certą toki garsų, kad jis kalbėti negalėjo.

Moskvoj sustreikavo kelių laikraščių statėjai, iš viso 5000 žmonių. Darbininkai mėgino ant-gatvių sukelti demonstracijas, bet policija demonstrantus išvaikė; suėmė daug demonstrantų; terp-simintų yra nemažai studentų, vienas daktaras ir advokatas.

Varšavos teismo rumai pa-siuntė katalikišką vyskupą Ruš-kevičių, 4 mėn. kalčijam, ku-niga Račkauską metams arestan-tų rotosna, kun. Piotkowskį ka-lčijam 3 nedėlioms. Bet teismo rumai atsisakė prie caro su prašymu vyskupui sumazinti baus-nę prašalinimui jo nuo vietos, kun. Račkauską pasiusti tvirtovėn 4 mėnesiams, kun. Piotkow-skį arestan 2 nedėlioms.

Lenkijoj, Liublino gubernijoj, su visu išdegė miestelis Wonwol-nica; sudegė suviršum 300 na-ličių ir daug negyvenamų trobų.

Turkijoj vėl sukilo albanų giminės. Sukilėlių svetimų kraštų konsuliams padavė raštą su savo reikalavimais. Albanai reikalauja: pilnos autonomijos; savo vėliavos; kad gubernatorių Albanijos būtų paskirtas albanas kunigaikštis; kad esanti Albani-joj valdininkai ne albanai būtų prašalinti, o jų vietoj kad būtų paskirti albanai. Oficiališka kal-ba kad būtų albaniška, o rašte, kad būtų vartojamas lotyniškos literos. Kad tas išlygas albanams gvarantuoti didesės Euro-pos viešpatystės.

Hamburge nuleistas į jures didžiausias pasaulyj garlaivys "Imperator", daug didesnis už paskendusį "Titanicą". Laivas "Imperator" paima 50000 tonų. Jame yra vietos 4000 pasažierių ir 1200 igulos žmonių. Gelbėji-mo valčių jis turės tiek, kad at-sitikus nelaimėi, visi žmonės ga-letų išsigelbėti. Visiskam laivo įrengimui dar reikia daug darbo padėti. Pirmą kelionę Amerikon "Imperator" atliks gegužio mė-nesj sekančių metų.

Savininkai amerikoniškų, ang-liškų ir francuziškų ir ispaniškų plantacijų ant Kubos atsisakė; Kubos prezidentas Gomez reikalauja, kad gynimui jų plan-tacijų nuo sukilėlių atsiųstų po šimtą kariuvių plantacijai. Pre-zidentas vienok atsakė, jog to negali padaryti, nes tasyk jam pritrūktų kariuovių suvaldymui sukilimo. Todėl Amerika į Ku-bos pakrantes pasiuntė ketvirtą karinių laivų diviziją iš keturių didelių mušio laivų.

Anglijos garlaivų kompanija "White Star Line", kurios "Ti-tanic" neseniai paskendo, perituo-rumėnės paslaptis; bet jie gerai se metuose akcijonieriams išmo-

—Taylor in Los Angeles Times.

Nelabai sekasi.

kėjo nuo įdėto kapitalo po 60% dividendoms. Taigi pinigų turėjo gana nupirktimi daugiau gebėjimo valčių, o "Titanic" pakaktinai valčių neturėjo todėl žmonių išgelbėti negalėjo.

|| Dėl užsitraukimo karo su Turkija, darbai Italijoje eina vis blogin, uždaro daug dirbtuvių, kitose mažina darbą, palydžia vis daugiau darbininkų. Viename tik Milane yra 30000 neturinčių darbo darbininkų.

|| Paryžių prasidėjo generališkoji konvencija Europos skyriaus tautų santikos draugų. Prezidentu išrinko Francijijos darbo ministerį Bourgeois.

|| Pasirodo, kad laike gaisro teatre Castellon de la Palma, Barcelonoje, Ispanijoje, praevo daugiau negu išvyk manytą žmonių. Gaisrą pagimdė šviesos eksplozija rodant krutancius paveikslus. Prauvo su viršum šimtas žmonių, o sunkiai sumankyta dusyk tiek. Nukentėjo daugiau sia moterų ir vaikų.

|| Kadangi iš Kaliso gubernijos, ypač iš kaimų, daug žmonių išeikavo Ameriką, tai ypač dvarams pritruko darbininkų laukų apdirbimui, turi jų kitiur įieškoti. Daugiausiai vasarą parsitraukia latvių ir latvių iš Rigos. Merginos darbininkės gauna po 7 rubl. 50 kap. mėnesiui ir gauia visą užlaikymą ir kelionės lėšas j abi pusi.

|| Vilniuje ir Rygoje sugriežė žydų meryų prekybą organizacija. Jos agentai, žadėdami geras vietas jaunoms merginoms, daug lietuvių ir latvių suviliojo ir jas padavinėjo paleistuvystės namų užlaikytojams, manydami, kad daugeliui merginų ten gyvenimas patiks ir jos niekam nesisksys.

|| Lvo vo universitetas 20 birželio apvaikščio 250 metų sukaityves nuo savo įsteigimo. Universitetą tą uždėjo Lenkijos karalius Jonas Kazimieras.

|| Austrijoje, prie Molls, netoli Vindobonos išlekė į padanges parako dirbtuvės. Explodavo 200 tonų parako. Surado 30 sudraskytų eksplozijos kunų, bet mano, kad užmuštų yra dar daugiau.

|| Francuzijoje laike laivyno manevrų Cherburgo aplinkinėse atsitiko 8 birželio diena nelaimė. Iš jurių gilumos priešais musio laivą "Saint Louis" iškilo netikėtai povandeninis torpedinis laivėlis "Vendemiare" ir susimušė su musio laivu, kuris mažąjį pusiau perskėlė. Laivėlis su įgula iš 26 žmonių paskendo. Išgelbėti juos nėra nei mažiausios vilties. Mėginta gelbėti paskendusius žmones, bet prisiėjo gelbėjimo išsivadėti, dabar stengiasi vien prigrėsiusių žmonių kunus išgelbėti.

|| Vengrijos sostinėje Pešte, koksa Julius Kovacz, seimo rume, paleido tris šuvis ir Vengrijos seimo pirmininką grafą Tisza, bet nepataikė. Sovėjas paskui pats nusišovė.

|| Belgijoje, Borinaga distrikte streikuoja darbininkai. 7 birželio dieną buvo kruvinai susirėmimai streikierių su ginciais streiklaizius policistais. Susėista pavojingai daug streikierių ir policistų. Į streikų apimtas vietas sutraukta kariuomenė, gyventojams prisakyta be neatbutino reikalo neiti iš savo namų. Laukiama čia dar smarkesnių riaušių.

|| Revoliucionierių kongresas mieste Chihuahua, Mexike, leido revoliucionierių vadovui Orozco užtraukti paskolą 1 milijono doliarų kovai su Madero valdžia; jeigu reikalas bus, jis gali skolinėti ir daugiau. New Yorkan išsiusta agentai pas bankierius pinigų įieškoti. Klausymas tik, ar New Yorko bankieriai panorės pinigų skolinti netvirtai ant kojų stovintiems revoliucionieriams.

|| Dėl vulkanų išsiveržimų Alaskoje, neveikia bevielinių telegrafo stacija Alaskoje, nes tie išsiveržimai, matyt, perkeitė oro sluogsnius.

|| Oška ne galvijis, merga ne seimyna.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ E. ST. LOUIS, ILL.

Ramus mūsų miestelis, vienok atsiranda ir čia kas naujo, bet dēlei stokes reporterių nemažai naujienų miršta. Daleiskim, lietuviai rengia klubą. Įdomi istorija to klubo. Jis keleta metų serga, miega, bet užėjus rinkimų truksmū, vėl akies praveria. Siemet, artinantis prezidento rinkimams, klubas vėl pradėjo raižytis, vienok truksta spēkų ant kojų atsistoti. Lietuviai pasidalino į dvi partijas — salimčikų su ju sebrais ir darbininkų. Esant nemažam skaitliui salimčikų, jie vedžioja kitus už nosies ir nemažai randa pritarėjų už stiklą rudžio ar degtinės. Dabar žadama organizuoti naują klubą, kur salimčikams bus uždrausta vadovaujancias vietas užimti. Paskutinį sykį sekmadienį, birželio 2 d., susirinko parapijos svetainė nemažai lietuvių. Kalbėtojas M. Pocevičius labai varėsi, kad salimčikai pasitrauktų iš valdybos, nes jai jie ir toliau liks vadovais, tai klubas žus. J. Milašius, priešingai, sakė, jog reikia vienybės nereikią daryt skirtumo. K. Rutkus savo kalboje ragino visus nesusidėti su salimčikais, nes jie slopina tą klubą. Vėliaus buvo inesta balsuoti. Žmonės pasidalino ir nieko nenuveikė išsiskirstė. Labai butų gaila, jei tas klubas griūtų.

— Birželio 2 d. teko buti vakarėlyj, surengtam vietinės parapijinės mokyklos. Buvo tai seimyniškas vakarėlis. Žmonių prisirinko nemažai ir vaikai dainomis, deklamacijomis ir įvairiais žaislais palinksmo publika. Gaila tik, kad svetainė neatsakanti panašioms vakarėliams, atsakančiojo įspudis kur-kas butų didesnis. Mokytojausia čion panelė E. Cipiauskaitė, jos tai trisus ir rupesčių buvo surengti keli vakarai. Yra tai rimta darbininkė mūsų tautiškoj dirvoj, baigusi aukštesnę mokyklą Collinsvillėje, Ill., giliai prisirišusi prie savo tautos. Jau antri metai ji darbuojasi toje mokykloje.

Jurginas.

IŠ PHILLIPSBURG, N. J.

31 gegužio dieną tapo persautu triukšmiu metų mērgaitė, Ona Linciuė (ar lietuvių? Red.). Nušovė ją 24 metų Bronislovas Tacevicia (angliškai jis vadinosi Fred. J. Brown). Nušauta mērgaitė laukė dar mokyklą. Tacevicia ją per kitą žmogų išsaulė iš mokyklos, melaginais pasakė, kad motina jos pavojingai apsirgo. Mērgaitė, nieko blogo nemanydama, bėgo namon Tacevicia gi, prisivijęs, ją užkalbino, o prie geležinkelio sulaukė ir paleido šuvį jai į krutinę. Mērgaitė spėjo dar namon parbėgti, kur motinos glėbyj ir pasimirė. Tacevicia paskui pats pasišovė; jį paėmė policija ir ngubeno į Easton ligonbutį. Jo auką palaidojo 3 birželio d.

Laurinaitis.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Gegužio 25 dieną susireikavo 300 darbininkų Moline Malecable Dron Co. Pirmiausia paprastai darbininkai perikavalo 10% didesnių algų, bet darbdaviai nesutiko, liepė jiems atsimti savo algas ir eiti sau. Dėl to 11 val. prieš piet visi darbininkai metė darbą. Minėtose dirbtuvėse dirba daugiausiai belgų ir lietuvių; darbdaviai nesitiekėjo kad taip greitai skirtingų tautų žmonės galėtų susitaikyti, bet apsiriko: vienybė darbininkų yra kuogeriausia ir jie nutarė tol streikuoti, kol kompanija nepadidės algų 10% ir kol nesutiks priimti atgal visų darbininkų. Kadangi streiklauzių surasti nelengva, tai galima tikėtis, kad kompanija turės išlaikyti darbininkų reikalavimus.

Čia pirmiau darbininkams, už to darbo valandų mokėjo \$1.50—1.75. Bet pragyvenimas labai brangus; iš to uždario žmogus su seimyna negali išgyventi. Tas ir privertė darbininkus didesnių algų reikalauti, o negavę, ko reikalavo, turėjo streikuoti. Streikas traukiasi jau antra savaitė. Daugelis darbininkų išvažinėjo į kitus miestelius darbo įieškoti; kiti darba jau gavo, o jo neturintį grįžti į tas dirbtuves kur žirna dirbo nenori. Kaip ilgai trauksis streikas, nežinia, bet darbininkai tikisi streiką laimėti.

Dundulis.

Kuris bus nominuotas?

Photo copyright, 1912, by American Press Association.

PREZ. TAITAS.

(Žiūrėk politiškas žinias ir "Republikonų konvencija" Vietinėse Žiniuose).

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Nors atėjo jau laikas karščių ir visos draugijos, kaip paprastai pradeda šiom laikų mažiau veikti, — pasidaro sau vakcijas, — tai vienok vietinė TMD kuopa kol kas apie tokias vakcijas nemano. Pradėjus TMD. centrai daugiau veikti ir pažadėjus greitai laiku apdovanoti draugijos narius vėl glėbiu knygų, subruzdų ir mūsų kuopa, kad padaugins skaitlių narių, kad duoti žinomoms progą dykai gauti naudingų knygų. Taigi kuopa pasiryžo surengti didesnes prakalbas. Apart vietinių įiegu sumanyta partraukti kalbėtoja iš Chicagos; kuopa žada kvieisti p. B. K. Baltų, buvusį TMD. prezidentą. Laikas prakalboms dar tikrai nenukirtas, nes kol kas dar nesusisikurtas su kalbėtojais. Vėliaus prasime daugiau. TMD. narys.

IŠ TORONTO, ONT. CA.

Labai nesmagu skaityti neteisingas korespondencijas. 21 numeryj "Lietuvos" tulas J. Cilcius visai neteisingas ir neaiškias žinias paduoda, buk tai Toronto lietuviai skirtingai ir trys dalis: socialistus, girtuoklius ir kitus; buk tai socialistai bruka visiems i rankas laikraštį "Kova". Apie siuvėjų streiką T. Eaton'o Co. rašo, buk ten žada streikuoti, o tas visai neteisinga. T. Eaton'o Co-os kraučiai (moteriškių ir vyrų drabužių) suvirš 11 šimtų darbininkų ir darbininkų jau kelintas mėnuo streikuoja, bet girdėti, kad dabar jau didesnė dalis darbininkų sugrįžo atgal prie darbo, nes T. Eaton'o kompanija juo kiui budu nemamanti pasiduoti umijstams; taigi be jokio laimėjimo; turbūt, viskas išeis ant nieko.

Toronto lietuviai irgi nesiskirsto į kelias dalis, nes ne daug jų yra: socialistų galima sakyti, kaip ir visai nēr (išskiriant lenkus); "Kovos" laikraštį abejoju, kad kas skaitytų, nes nei vienas nematė niekam brukant i rankas; labai butų pagirtinas dalykas, jeigu bruknų i rankas koki nors laikraštį, bet to nēr. Pareina čia po kelis egzempliorius: "Vienybės Liet.", "Lietuvos", ir "Kataliko", vienas "Keleivio", o kitų laikraščių nieks čia neskaito. Vietiniai lietuviai gyvena sutikime, išskiriant du ar tris, kurie daro betvarkę, bet nei vienas iš jų neskaito laikraščių, taigi nereikių korespondentui už kelius užsiimpti ant visų lietuvių.

Taipogi iš kokio šaltinio galėjo rašėjas skelbti apie vietinius lietuviškus vakarus, kurių čia iki šiol galima sakyti, nebuvo, (būti vienas balius, bet apie 8 mėnesiai atgal). Gal rašėjas netikėtai už žirna dirbo nenori. Kaip ilgai trauksis streikas, nežinia, bet darbininkai tikisi streiką laimėti.

Dundulis.

Photo copyright, 1912, by American Press Association.

EX-PREZ. ROOSEVELTAS.

gal moka ir dainuot lietuviškai? Kaipgi, kodėl ne? — atsakė ir, sustojė tris, kad uždainuot vietnų-kitą lietuvišką dainelę, tai net žmogui, beklausant, griaudu darosi.

Bus iš tų vaikų geri Lietuvos sumūs — manau sau. Ir vėl man prisiminė tie, kurie mindžioja savo kalba, vietoj ją brangimus, — įieško neva gražesnių, "poniškesnių". Ypač Palermo miea iš jų nėsoko su svetintaučiais, nes jų visai ir buti gal nebuvo. Teisybė pasirodė keli, lenkai tarp durų su lenkiškais atsiaukimais, bet tuojaus prasišalino. Tvarka buvo pagirtina, nes nebuvo svaiginančių gerimų, o jeigu kas ir šnūdė kur kerėje iš namų prisigėręs, tai nereiktų taip niekinti už tai visus torontiečius.

Toronte lietuviai vis dauginasi, ypač daug atvažiuoja jauniui, iš kurio galima daug ko gero tikėtis. (Labai blogai, kad laikraščiams siunčiamą iškraipytos ir neteisingos žinios. Laikraštis, nežinodamas, kas ten tolosi, užsitiki rašėjui, o paskui iš to nesmagumai ir laikraščiu, ir skaitytojams. Reik padavinėti tik tikras ir gerai ištirias žinias, — to jau nesąjį prašim. Redakcija).

Toronto Jaunikaitis.

IŠ BUENOS AIRES, ARGENTINA.

Jau aštuoni metai kaip gyvenu Pietinėj Amerikoje ir neteko man dar turėti taip linksnos dieneles šitoj tolimoj šalyj, kaip kad 18-tą balandžio dieną. Tą dien nūvaziavau į miestelį "Stezeri", kur yra apie keletas tukstantų gyventojų. Yra taipgi nemažas burys ir lietuvių; vieną iš jų laiko čia karčiama.

Atsilankiau ir pas vieną šiaučią vyrą, vardu Matas, kuris turi du sunu, taip 13—14 metų ir mērgaitę apie 6 metų. Vaikai gražiai pamokinti skaityti ir rašyti ir gražiai lietuviškai kalba. Ant stalo radau Vaicaičio eiles ir dar keletą lietuviškų knygų. Smagu man buvo su vaikais savo prigimta lietuviška kalba pasikalbėti. Daugumas lietuvių čia yra dikčiai sulenkėję, o nors ir kalbėti nemoka, kaip reik lenkiškai kalbėti, tai visgi savo vaikus stengiasi "panskos" kalbos mōbtvarke, bet nei vienas iš jų neskaito laikraščių, taigi nereikių korespondentui už kelius užsiimpti ant visų lietuvių.

Pajįstų ir tokį lietuvių, kurio vaikas nei žodžio lietuviškai nemoka, — vis replioja lenkiškai, bet taip, kad atleisk Vičs-pateli.... Taigi, sakau, labai ndžiugau, pamatęs, kaip tie Mato vaikučiai gražiai kalba ir gražiai išmokinę mylėt savo kraštą, savo tautą ir branginti savo prigimtą lietuvišką kalbą. Paklausiau, ar

lejomė tik paskelbti ir paskelbiame tas, kurios stūtos lietuvių skyrin. Taigi: aukų viso A. Ramanausko rankosna prisijusta \$1,642.34 (žiūr. "V. L." num. 17, pusl. 10). Vėliaus dar 26 d. balandžio iš Middleboro, Mass. nuo Antano Akstino, per P. Čiro rankas, gauta \$8.00; taigi viso — \$1,650.34. Visi tie pinigai yra suvarioti streikierių sušūkimai. Visos išaidų kvitos, gautos nuo įstaigų bei pardavėjų, randas pas mus. Iš šios sumos pradžioje streiko i centrālę I. W. W. kase atiduota \$914.28, o iš kases truputį ankščiau palmta, kaip tik uždėta krautuvė, \$725.00. Apart viršminėtų lietuvių aukų mums patikrinančių, da perduota tiesiog I. W. W. kasei. 1) iš Nashu, N. H. lietuvių \$106 ir 2) Haverhill, Mass. lietuvių \$87. Taigi viso lietuvių aukų, prisijusta \$1,843.34. (Ukrai tai ne visos: "Keleivyje" tėmyta dšyk daugiau, bet kiek, ir ar jos visos prisijusta I. W. W. kasei, tai mus nežinoma, nes "K." ikišiol nepagaršino dar. Taipgi aukos plaukė per "Laiwę" "Kovą" ir atskirus pašalinus žmones, kurie, manome, irgi pasiprįsė viską tikroje šviesoje parodyti. Taip daroma visada ir visur. Aukų suėdeta nemažas skaitius; jos, kaip Lawrence darbininkams, taip įginal ir kitur davė progą darbavivis priversti nusileisti ir pakelti darbininkams algas kitur mažiau, kitur daugiau. Taigi tasai suvarlotas streikui laikas ir duotas vienas kitas skaitikas pašalpai, žmogų padarė maž daug aprūpintu medžiagiškai ir dvasiškai. Viena dauguma gavo daug algas mokėti už darbo valandas, viena ir kita dauguma daugiau pradėjo susiprasti, pradėjo rūpintis savų gyvenimu, pradėjo daugiau skaityti ir galvoti.

Buv. Streiko komitetas Lawrence, Mass. Gegužio 10, 1912. Peter Ceiras Jonas Kibildis Peter Strazdas.

Iš šitos atskaitos matosi, kad tik tos lietuvių siūčiamos aukos buvo lietuvių sumaudotos, kurios buvo siūstos per p. Ramanausko rankas. Lietuvių streiko komitetas, kuris rūpinosi savo vienuočiais, kaip matosi iš raporto, įdeto Centralinėj I. W. W. kasei, iš viso \$914.28, o paimita tik \$725. Visai nieko nematyti, kad lietuviai butų gavę iš I. W. W. centralinės kastos ką nors iš tų aukų, kurios lietuvių buvo siunčiamos kitur, bet ne p. Ramanauskiui.

Streiko komitetas, baigdamas savo atskaitą, skaito savo priderme išreikšti nuosirdzią padėką vardu streikavusių lietuvių višiemis, kurie lietuviams laike streikū gelbėjo.

Skaitome: Mes, viršų pasirašiusieji, esame tvirti ir užnėdinai, kad Lawrence streikui dirbome iš širdies ir veiklme, kiek tik mūsų pajegos teisešė. Taip sakant, laike streiko patis mokinomės ir kitus sykiu moknome, daugiausia pagalstint p. Ramanauskams, Arlauskui, J. Kibildui ir K. Jiems iš visos mūsų širdies išreikiame didelį aciu. Nemame, kad Lawrence lietuviai jiems šino tuo atstvygins, nes visų mūsų kovą tapo laimėta. Laimėta taipgi ir kitur.

Tie Patys.

WAUKEGANIEČIAI CHICAGOJ.

Kiekvienas su pasišventimu atliktas darbas atneša gerus vaisius. Waukegan'e keletas metų atgal tarpe lietuvių buvo suirudė, betvarke; bet skaitliui lietuvių pasididinus, atsirado darbštesnių asmenų, tai ir waukega-

niečiai susilygino su kitų lietuvių lietuviams, nors, žinoma, kaip visur, taip ir čia yra išimčių mai.

Kun. M. Krušas, suprasdamas, kad išlavinti mūsų jaunomėse lietuviškoj dvasioj galima parapijinėj mokykloj, kaip imnanydamas, stengiasi surinkti čionykščių lietuvių vaikučius i parapijinėj mokyklą, kurią pereiniais metais lankė 200 mokinių, nors čia parapija maža sulyginant su Chicago ir kitų didelių miestų parapijomis. Reikėjo statyti naują, didelę mokyklą trobą, kurią jau pradėjo statyti, ir ateinančiuose mokslo metuose bus jau pastatyta.

Kaip vaikai čia yra lavinami, čikagiečiai turės progą pamatyti, nes apie 30 jaunikačių atkeliaus iš Waukegan'o išpildytą programą Sv. Jurgio svetainėje, 16 d. birželio.

Programas bus netrumpas, įvairus ir užimantis. Apart dvivelksmio perstatymo "I Moksia", bus dainuojamos lietuviškos dainelės, k. t.: "Aušt Ausrelė", "Tris seselės žlugtą skalbė", "Čigonėlis", "Bjo bobos grybų raut", "Oželis kopustuose", "Spanga kumelaitė", ir t. t. Programas prasidės 7 val. vakare.

Todėl butų linkintina, kad čikagiečiai, kuriems apėina mūsų tauta kuriems rupi apsvietimas ir pagerinimas ateinančios gentkartės, atsilankytų kuoskaitlingiausiai, o pamatę vaisius uolaus pasidarbavimo, pamę pavyzdį, kad griebtusi to paties darbo — pagerinimo ir pakelimo, kaip galima, ant augstesnio laipsnio mūsų parapijinį mokyklą.

Mok. V. A. P. Grėčius.

ANGLIAKASIJ GYVASTIES APSAUGOJIMAS AMERIKOJ IR EUROPOJ.

Valdžios komisija tirinėjo čia padėjamą darbininkų Amerikos anglij kasyklose ir Europoj. Komisijos surinktos žinios negeriausioj šviesoj perstato Ameriką. 1907 m. Suvenityose Valstijos kasyklose užmušta 5 darbininkai ant 1000. Anglijoj, Belgijoj, Francuzijoj, kurios drauge produkuoja dusyk tiek angliją k. Amerika, 1907 m. užmušta tik 8 darbininkai ant 100000 dirbančių kasyklose; Amerikoje gi ant 100000 darbininkų užmuša kas metas net 500 žmonių. Tai pasibaistėnail didelis nuosimtis! Per to paskutinių metų Amerikos kasyklose užmušta 30000 darbininkų, o 800000 raišais tapo. Valdžios komisija sako, jog jeigu Amerikoje leistų dirbti kasyklose tik tokiose, kuriose butų darbininkų gyvastis taip apsaugota, kaip to reikalaujama Vakarinėj Europoj, tai Amerikoje turėtų but uždarutos veik visos kasyklos. Europoj nelaimės kasyklose, nes ten jas valdžia prižiuri, mažina, Amerikoje nelaimės didinasi, nes kasyklų savininkams pigiau atseina užmuštų darbininkų seimynoms atlyginimą mokėti, negu įvesti tokias gyvasties apsaugojimo italsas, kaip to tiesos reikalauja Europoj. Per to metų, nuo 1895 iki 1906 m. ant 1000 darbininkų skaitlius užmuštų sumažėjo: "Vokietijoj, nuo 2,54 iki 1,94; Anglijoj—nuo 1,49 iki 1,29; Belgijoj—nuo 1,40 iki 0,94; Francuznoj—nuo 1,07 iki 0,84; taigi mažiausiai kasyklose nelaimių buna Francuzijoj. Užtai Amerikoje skaitlius užmuštų kasyklose darbininkų pasidaugino per tą laiką nuo 2,67 iki 4,96 ant kiekvieno tukstantio darbininkų ir skaitlius užmuštų ir toliaus kas metas dauginasi, vietoj mažintis, kaip tai turėtų buti.

Amerikonai mėgsta Ameriką kaippo pavelsklą kitiems kraštams statyti, jie mano, jog žengia pirmutinėse civilizuočių tautų eilėse; bet apsaugojimas žmonių gyvasties tai yra vienas ir svarbiausiu civilizacijos ženklų, o tame tai Amerika toli atsilikusi nuo kitų civilizuočių tautų ir vietoj kitas tautas vyti, ji puola vis žemyn. Įvedimas pagerinimų kasyklose pakeltų mat anglij produkcijos kainas 1c. nuo tono, o atlyginimas seimynoms užmuštų išpuola vos pusę cento, taigi kasyklų savininkai vidutiniškai kas metai sutaupto pusę milijono doliarų, o darbininkų gyvastis jiems nerupi. Jie todėl ne įves tų pagerinimų kasyklose, koki senai įvesti kasyklose Europoj, kol valdžia įvesti neprivers. Tuom tarpu ir valdžia nesirupina darbininkų apsaugojimu.

NUO REDAKCIJOS.

Via laikraščiu slėpiančiai rankraščiu turi būti pažymėti autoriaus parašai ir adresas. Paštas, adresuojamas, turi būti pažymėtas. Redakcijos žiniai, ir savo tikslų, vardą. Redakcija, pasiekta sau teltis atstovė, kaip ir rankraščius trumpinti ir taisyti. Netikėtumais laikraščiu rankraščius Redakcija, pareikalauja, grąžina autorui atgal jo išloms. Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plautus tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Šešta Lietuvių Dailės paroda. Rupeštingumu Lietuvių Dailės Draugijos surengta ir 25 d. gegužės atidaryta Vilnių šeštą mėtinę Lietuvių Dailės parodą, kuri žada būti šiuomet turtingesne ir įvairesnė už pėnykščia.

Dailės Draugija ir parodos suverta ir palaikyta iki šiolie nepaprasta energija ir užsiėpyrimu kelių darbščiu mūsų dailininkų. Sunkus buvo darbas, nes kaip pats darbas, taip ir jo vertė buvo sunkiai suprantama mūsų iki šiolie užslogintai visuomenei. Vos burelis apsiėstyti lietuvių, — ty, kurie suprata begalinę įtekę, kokių turi dailė ant abelno tautos ir žmonių gyvenimo, — rėmė naujai pradėtą milžinišką darbą. Jie stumė ir rīso mūsų dailininkus vienan rysin, jie rėmė, kiek išgalėjo, atsiradusius naujus talentus, jie raštu ir žodžiu vedė artimesnė pažintin mūsų dailininkus su visuomene, jie pagalios rinko ir medžiojo Lietuvos kaimuose ir kaimeliuose liandies dailius išdirbinius "liandies skyriun". Šiadien, po kelių tik metų energiško darbo, jau pasirodė to darbo vėdai. Parodos rengėjai praneša, jog šiuomet iš visų Lietuvos kampų Valstiečiai patį, stčiai siūncia parodoms įvairius liandies išdirbinius, be jokios pašalinės tarpininkystės. Liandies skyrius žada but šiemet labai žingeidus.

Sis skyrius — tai vienas svarbiausių parodos skyrių, nes iš jo mūsų dailininkai ima medžiagą sutvėrimui savitos lietuvių dailės. Parodai atsiveriant, randame "V. 2." tokį įženginį žodį:

Mūsų tautos dvasios atgijimo dalniai jau suėdulo. Mūsų jauni talentai pakielėdė čia savo įkvėpimo vėklus, mūsų liandies savo sugrūbusiai puslėtai nuo sunkių darbų nagais patiekė savo sielos gražiausį nusiėpyjimą.

Besame jauna tauta! Keliamės iš apimimo, nors vėdant, vis dailė einaime, žengiamo tolyn! Dailės spinduliai šildoma ir džiuginama, mūsų daug kentėjusi širdis čia paliesė. Iš gyvo amžinai dailės talinio sensimės vėkų ir narsumo ir ištvėmės irtis neuilant ir toliau prie visai žmonijai bendrų ir brangių idealų.

Gal nieks taip nepastatė lietuvių tautinio judėjimo ant savitovių kų, kaip sutvėrimas savos charakteristiskos dailės; ji ir toliaus bus vienu iš žymiausių mūsų kultūros veiksmų, todėl ištikro

Džiaugimės ir už vis stiprinkime šiel tam dailės žiedais pražydusiam mūsų atgijimo pavasarij.

Dailės parodų dalyvauja ir gerai jau mums žinomas amerikietis, p. Jonas Šileika, kuris pasiuntė iš Muencheno keletą savo paveikslių.

Platesnes apie šią parodą žinias skaitytojas ras kitoj šio numerio vietoj.

Visuotinis Lietuvių Mokslo Draugijos Susivaižiavimas Vilnių.

Šio mėnesio pabaigoj (25 birželio) prasidės metinis visuotinis Lietuvių Mokslo Draugijos susirinkimas mieste Vilnių. Susirinkime žada dalyvauti daugelis stambių moksliškų Lietuvos įiegy.

Tarp jų sekančios ypatos žada skaityti žingeidžius referatus: 1) Vidunas (iš Prūsų Lietu- vos): Apie Evoliuciją ir Tikybą. (Dabarties samonė ir tikybą, evoliucijos laipsniai ir veiksniai, žmogaus pažanga ir jos akstinai, pavienis žmogus ir draugija, atsižvelgiant į tikybą).

2) Kun. M. Gustaitis skaitys referatą ant temos: "Kun. A. Antanas Tatarė, pirmutinis mūsų švieties Suvalkų gubernijoj".

3) Kun. J. Žlogas skaitys: "Narkunų, Radyšių ir Mičiūnų kaimų kapinės".

4) Sofija Čiurlionienė: "Daktaras Vincas Pietaris".

5) A. Jankūnaitis: "Lietuvos dvarininkų ir žydų santikiai 19-to metašimčio pradžioje".

6) Kun. P. Kemešis: "Lietuvos vartotojų draugijos".

7) D-ras P. Avizonis: "Akly-

bė ir trachoma Lietuvoje".

8) J. Kriščiūnas: "Mutacijos (De Friesco) ir variacijos (Darvino) evoliucijos teorijos ir koki svarbumą turi tos teorijos agronomijoj".

Žada but ir daugiau referatų.

Kiek yra lietuvių Prusuose?

Iki šiolie buvo spėjama, kad Prusuose yra, apimai pačioms, apie 500 tukstančių lietuvių. Vienok pagal paskutinį Vokietijos 1910 m. cenzą — visų lietuvių Prūsų Lietuvoj esama tik 96.567.

Sita statistika parodo dar vieną liudną dalyką, butent tą, kad (jeigu tikėt statistikos sąžiniškumui) lietuvių skaitlius Prūsų Lietuvoj mažinasi. Taip, 1905 m. statistika parodo, kad tuom laikui lietuvių buta 108.912, taigi laike 5 metų lietuvių sumažėjo beveik net ant 12 tukstančių, kas padaro apie 11% viso lietuvių skaitlianus.

Rodos jokio maro, karo, nei choleros per tuos 5 metus Prūsų Lietuvoj nebuvo ir todėl toks milžinas nuomintis vėrcia manyt, kad oficialė statistika paduoda skaitlines, kurios yra toli nuo teitos. Matomai, enumeratoriai nedaug paisė ant teisingo tautystės užrašymo ir krikščio lietuvių vokiečiais. Tik tuomi galiama išaiškinti tokį milžinišką oficialės skaitlines puolimą. Tą patvirtina dar ir tas, kad statistiniai nurodoma kaikiuros vietos, kur per 5 metus lietuvių skaitlius sumažėjo daugiau negu ant 50%, o yra net ir tokių, kur sumažėjimas siekia net 95%. Tas jau parodo aiškų absurdą.

Lietuvių skaitlius padidėjo šiose apeliukėse: Klaipėdos, Tilžės, Paeičiuose ir Vilkiškiuose.

Sitas viskas parodo, kad germanizacija (vokietinimas) stengiasi įjanti lietuvių mirties dalgii, be jokio pasigailėjimo.

Vienok, kily pastaraisiais metais Prūsų lietuvių tautinis supratimas, tikimės, duos tinkamą atspirtį germanizmo bangoms ir sekantis cenzas bene turės parodyt kitas skaitlines.

Mirė garsus lenkų raštininkas.

19 gegužės Varšavoj mirė vienas didžiausių šių dienų lenkų raštininkų, Aleksandras Glovac- kius, literaturoj žinomas vardu Boleslovo Pruso.

Prusas buvo vienas iš to lenkų raštininkų ratelio, kuris labai pastaraisiais laikais pakėlė naujesnų lenkų literatūrą. Boleslovas Prusas, T. T. Jez, Eliza Ores- kienė ir Henrikas Sienkėvičius buvo žibintuvis vėlesnės lenkų literatūros. Svarbiausi Pruso raštai — tai apysakos ir felietonai. Tarp didelių apysakų geriausios ir labiausiai skaitomos yra šios:

"Lalka", "Faraon", "Emancypantki" ir "Placówka".

Buvo taipgi uolus sandarbininkas geriausių lenkų laikraščių.

Prusas visiems savo raštams sėmė medžiagą vien tik iš savo tautos gyvenimo. Už tai ir buvo jis lenkų labai mylimas ir gerbijamas. Gal tik vardas vieno Henrico Sienkėvičiaus sukeldavodidesnį už Prusą entuziazmą.

Prusas buvo jau apysenis žmogus, — turėjo jau 65 metų amžiaus.

Lenkų literatūra neteko vienos iš didžiausių savo žvaigždžių.

Tyrinės lietuvių kalbą.

Rusų mokslo akademija žada šią vasarą išsiųsti Kamno gubernijon tyrinėti lietuvių kalbos tarmes privat-docentą N. Sokolovą. Tyrinėjimas atsi bus priežiūra ir globa rusų kalbos ir literatūros akademijos skyriaus.

Atkreips ant lietuvių didesnė atydą.

Iki šiolie nedaug buvo rašoma apie lietuvių svetintaučių literaturoj. Dabar lietuvių judėjimas pasidarė jau tiek žymus, kad ant jų pradedama atkreipti didesnė atydą. Taip rusų "Diejatel" (Veikėjas) Draugija leidžia naują enciklopediją, kurioj tilps apie lietuvių daugiau žinių, negu iki šiol tilpdavo bent kokių kitų enciklopedijoj. Pradžioj jau yra minimas lietuvis Jurgis Baltrušaitis, rašytojas-poetas, kuris vienok, ant nelaimės, rašo beveik tik viena rusų kalba.

Pamėgdžioja. Anglų socialis- tiškas laikraštis "Appeal to Reason"

apskėbė, jog jis atiduoda visą pirmą puslapį savo laikraščiui, kuris išeis 22 d. šio mėn., garsiam New Yorko kuningui Vaughan, arba kuriam kitam katalių bažnyčios veikėjui, kuris panoretų jame išdėstyti visas blogas socializmo puses. Laikraštis neužmiršta patėmyt, jog tokią "auką" jam kastojuant, rodos, \$1000 ar \$10.000 (dabar gerai skaitlines nepamenam). Jis taipgi prisižada tame pačiame numerij duoti ant tokio kunigų rašto atsakymą: p. Delbas, socialistų partijos kandidatas ant Suv. Valst. prezidento, prisižadėjęs tokį atsakymą pagaminti. Tas laikraščio numeris vadinsis "Father Vaughan edition". Galima iškalno spėti, kad nei "Father Vaughan", nei kitu tokio pakvietimo "dvikovin" neprisims, nes jie turi savo laikraščius tiems dalykams gvilidinti. Vienok toks sumanymas nelikė be pamėgdžiojimo. Stai 23-me "Keleivis" num.; tilpo kaip sykis panašus ir panašiai argumentuotas "užkvietimas" lietuvių kunigams. Tarp kitko jis rašo:

Mes pavėnėdame "Keleivio" No. 29 visą puslapį kunigams, kur jie turės progą išaiškinti prieš socializmą. Tas puslapis mums atsidėna apie \$200, todėl darome gausią aukų kunigams, kad jie galėtų mūsų skaitytojams ir abelnei publikai trumpai ir aiškiai pasakyt socializmo negėrumus.

Rašytas žodis bus publikat matomas; jis nesimainys; publika turės progą pagalvoti ir suprast, ar kunigai turi teisbę, ar jų argumentai neatlako kritikos.

Tame pačiame numerij mes atskysime ant kunigų užmetėminių. Skaitytojai galės spėsti, kurioj pusėj teisybė. Mes šviesos nebijome, drįsime juos išstatyti savo nuomonės ir savo priešių argumentus.

Jeigu kunigai bijo pasirodyt su savo argumentais prieš socializmą, tuome jie pasirodys publika esą tokius apuokais, kurie tik užkampiusės, patamsij drįsta reaktui, o į šviesą bijo išeit. * * *

Skaitytojai lai buna gavai sutikt "kunigų numerį" su sveiku protu, kad galėtų išnešt kritika.

Viskas, kaip "Appeal to Reason"

— ir puslapio kaina nepamiršta. Skirtumas tik tame, kad atsargumo dėlei laikas paskirtas kelioms sąvaitėms vėlesnis.

Galėtų but žingeidūs debatai, bet vargiai jie įvyks: vargiai kunigai, mename, norės su "Keleiviu" "debatuoti". Kokie čia gali but debatai, jeigu tas laikraštis jau savo "užkvietimu" savo laukiams debatantus išvadina, sulys savo papratimo, "apuokais" "pliauskoms" ir kitais pamarginimais!

Gražus "užkvietimas", bet tokį užkvietimą gali priimti tie, kurie turi norą pasipulsti: rimti debatai prie tokio "užkvietimo" ir prie tokios taktikos, kaip paprastai — tai "Keleivis" prisiilako, negalini ne tik socializmo sryty, bet ir bile kuriame kitame rintame klausime.

Laikraštinių Susivaižiavimas.

"Katalikų" redakcija primena, kad metas buty pasirūpinti susaiki- mui trečiojo laikraštinių susivaižiavimo, kuris šiuomet išpultų, sulys pernykščio nutarimo, laikyti Chicagoj. Pėrcitas metas buty labai bergždžias metas: nepasiekė laikraštijos dirvoj nieko svarbesnio nuveikti.

Vienok sulys "Katalikų" teisingos nuomonės "neverta per daug nusiminti, kad pirmieji susivaižiavimai yra atnėg mažai naudos." Jeigu pirmieji laikraštinių susivaižiavimai neatnėgė tuojaus pagėdaujamų vaisių, tai tas dar nereiškia, kad reiktų rauti lauk tik-ką pasodinti medelį, — kam jis tuojaus nežydi ir vaišų neturi?... Pirm vaisius rinkti, reik patį medį išauginti. Nieko negalima padaryt greituoju.

"Juk visoks pažangumas išsidi- ba palengva, bet ne šuolin", — sako toliaus "Katalikas" ir todėl "verta visiems vinyties ir toliau darbuotis", nesa "yra vilitis sulaukti laimingesnių laikų".

Verta, — kaip-gi nebuty verta? Laikraštinių pirmais susivaižiavimais užbriektai darbai ir plėnai ytin svarbus ir juos reikės ar anksčiau, ar vėliau atlikti. Jeigu mūsų laikraštijos reprezentantai po pirmų nepasiekinų ap- reitusių rankas ir mestų pradėtą darbą, tai kokią teisę jie turėtų vėliaus raginti kitas mūsų orga- nizacijas ir visuomenę prie kan- trumo, ištvėrmės ir energijos, be kurių joks didesnės visuome- niškos svarbos darbas negalima veikti?

27tas S. L. A. Seimas.

1912 m.

27-as Susivaižiavimo Lietuvių Amerikoj Seimas, prasidėjęs 3-čią d. birželio (panėdėlyj), užsibaigė pėrcitos pėnyčios vakare. Norėdami suteikti ihusų skaityto- jams platesnės alyje jo bėgi ži- nias, paliekame jo smulkų apra- šymą sekančiam "Lietuvos" nu- meriui. Čia pažymėsime tik svar-biausius nutarimus, parodančius Seimo darbą.

Svarbiausiu šio Seimo darbu buvo apsvastyimas ir galutinis priėmimas projekto naujos kon- stitucijos. Konstituciją su kai- kuriais pataisymais galutinai pri- imta ir patvirtinta. Tik vienas jos punktus, butent: kad seimai atsiubuty kas du metu, kol kas nežinoma, kaip skambės. Seimas priėmė sumanymą laikyti Seimą kas du metu, bet geidė, kad pirmo, negu jis liks teisė, kuopos išreikšty apie tai savo nuomone. Jeigu diduma kuopų taip pat tam pritaris, tai seimai bus laikomi atieityj kas du metu, jeigu ne — tai liks po senovėi. Nauja kon- stitucija jeis galėn nuo 1 sausio 1913 metų.

Antras, ytin svarbus šio Seimo darbas, — gal svarbiausias už visus, išskyrus konstitucijos pro- jektą, — tai įvedimas prie S.L.A. pašelpinio skyriaus. Apie šio projekto smulkmenas parašysim vėliaus. Dabar tik pažymėsim, jog S.L.A. nariai bus apsaugoti netik valandoj mirties, bet ir lai- ke ligos. Pašalpos skyrius pradės gyvuoti tuojaus nuo 1 liepos mėn., šių metų. Įvedimas šio skyriaus nudžiugins ne vieną na- rių, nuo senai šio skyriaus troš- kusių.

Padaryta tulos permamos su S.L.A. organu: pirmiausiai pana- kinta atskiri mokeskis už organą. Nutarta, kad kiekvienas narys mokes kas mėnuo po 15 centų visiems S.L.A. reikalams ir or- ganų kiekvienas gaus už dyką. Tokiu būdu visps mokeskis tampa sumažintos 2 centais ir kiekvie- nas galės gaut organą kas sa- vaite. Organo formatas padidintas ir nuo jo nuimta drausmė, sulys kurios negalima buvo iki šiolie talpinti jame įvairių "ste- buklingų" apgarsinimų. Apie tai pranešdams, vienas delegatas taip humoristiškai išsitaria: "Tė- vynes" formatos nuo 1-mo liepos, šių metų, bus permaintyta ant taip didelio, kaip kuono var- tai (duris), per kurias galės įeiti netik "šventakuprių" apgarsini- mui, bet ir Collinsų-Hartmanų, -Stankų etc. "stebuklai"... "Tė- vynė" nebus statoma, — traukia jis toliaus, — pirmųjų amžių bu- vo, bet mašina Linotipe, po kon- traktu"...

Prie "Tėvynės" palikta tik vie- na zecerj neatbutiniems ir pašali- niems darbams. Visa "Tėvynės" administracija palikta New York- e. "Tėvynės" redaktoriui, p. Račkancui, suteikta dvi sąvaiti vakacijų.

Priešus iš eilės S.L.A. viršini- kų rinkimams, Seimas patvirtino visus, pirmiaus kuopų nuomino- tus ir išrinktus, viršininkus. Cent- ralinis kasierius, p. J. Skritulskis, iš New Britain, Conn., — senas S.L.A. kasierius ir dabar vėl nau- jai išrinktas urėdau, — buvo pa- davęs Seimui savo rezignaciją, prašydamas ji paluosuoti nuo tarnystės, vienok Seimas, atsimen- gės ant jo ilgametinio gero tar- navimo, nerado galimū ir geis- tinu jo rezignaciją priimti ir senas S.L.A. veteranas likosi vėl patvirtintas savo urėde. 28-as Seimas bus Waterbury, Conn.

Iš visko, kas teko iki šiolie apie seimą sužinot, matosi, kad Seimas buvo tinkamai ir rim- tai vedamas, be jokių dinamitiš- kų "spūsų" ir riksmo, ko kituo- se seimuose, ypač Padočiaus lai- kais, nestokavo. Kai kurie laik- raščiai net randa, kad šis Sei- mas buvo "liudnas"...

Taip "Laisvė" 46-me num. ra- šo, kad "Seimas daro liudną įspu- dį". Kiek toliaus" paaiškėja, ko- dėl tas seimas sulys "Laisvės" nuomonės yra "liudnas": jame yra tik 13 ar 15 socialistų dele- gatų. Bene tik ta aplinkybė du- da šiam laikraščiu pažinatą gra- didžiai turti: "Kas atsimena pe- reitūs seimas, kuomet susirink- davo visi žymesni Amerikos li- tuviai, tas gali imties už gal- vū"... "Laisvės" bostoniškis kaimynas "Keleivis" bus tos pa- čios nuomonės. Rašydamas apie atidarymą seimo posėdžių jis pa- stebi, kad "pirmieji (?) tik

14"... Pamini jis taipgi ir kei- stą sulys jo nuomonės p. Bra- čulio kalbą, kuris seimo įžangoj, kalbėdamas apie busiamąjį seimo darbą, priminė, kad visi dele- gatai, čia susirinkę, privalo dirbti po vienu ženklū — Lietuvos ir kartu S.L.A. vėliuva, be veid- mainystės, be kiseniui užslėptų piktų norų... "Keleivis" 23-me num. taip ctuoja tą kalbos dalį: "Keista kalba Bračulio: "Mes čia susirinkom po šita vėliava svarstyt S.L.A. ir visos tautos (!?) Red.) reikalus, bet jeigu kurie delegatai atvažiavo su sau- tuvais sandytį į tą vėliavą, tad iškeitie iš čia!"

"Keleivis" nusidoda nesupran- tų, kad ši iliustracija reiškia: jeigu kas atvažiavo griaut, kenkt, ar stengtis suardyti S.L.A., kas atvažiavo su piktū noru, o ne su noru gerint ir gelbēt organi- zaciją, tai lai toks geriaus išei- na iš šios svėtainės!

Taigi ir stebisi jis iš tokios, anot jo, lietuviško advokato ne- logikos, o toliaus nekaltai, nulei- dęs akis, priduria: "Nestebėtina, kad tokiu protu vedama organi- zacija pradėjo taip greitai pul- ti"... Nežinia, ko daugiau šio- se žodžiuose — juoko, ar veid- mainystės...

Katinas suėdė lašinius ir netik stebisi, kur jie pasidėjo, bet dar nedrasiai sako, kad tai bene kas nors kitas juos suėdęs...

Reik tikėtis, kad netrukus šie laikraščiai vėl kels "liarną" kad šis 27-as seimas tai buvo buržujų atžagėvųjų gauja, mskriandusi, S.L.A., išnaudojusi darbininkus, etc. Praeitis parodo, jog taip vi- sados budavo, kada "pirmievių", arba, sulys "Laisvės", socialistų, būdavo seime mažiau. Bet tą pamatysim vėliaus.

Užbaigoj reik paminti, kad nors seimas atsiubuo ramiai ir "liudnai" anot "Laisvės", tai vis- gi gal nei vienas seimo tiek ne- prisijunko, kiek šitame.

Kaip sykis, tyčiai ar netyčiai, juokų priežastimi tapo p. Jurgis Gegužis, "Keleivio" leidėjas iš Bostono, o juokdariais pasirodė esą "šventakuprių partija". Seimas gavo nuo šios partijos ge- liausius linkeėjimus nuoseklus pa- sidarbavimo lietuviystės reika- lams, \$15 dolierių aukų ir dideli ekspresų persiūtą "baksa", kuri atideliuos, pasirodė, jog jame ran- dasi didelis vainikas su stango- mis. Seimo prezidentas, manyda- mas vainiką esant auka S.L.A. seimui, išėmė jį su tinkamu pa- našiuose atsitikimuose ritimtu ir pokyliu. Delegatai taip pat nemažai buvo tuomi užinteresu- ti. Bet greit seimo prezidento antakiai susitraukė ir kakta ne- kantriai susiraukė. Vainikas di- delis, bet keistas: vieton rožių ir dailių gėlių, pasirodė esąs supin- tas iš dilgėlių ir visokių kitių pikt- žolių. Tai seimo negirdėtas iži- dimas!... Pačėms vainiko stan- ga prezidentas skaito ant jos to- kį parašą: "Jurgini Gegužui už dergimą lietuviystės ir atskelimą nuo S.L.A. trijų tukstančių są- narių aukoją šventakuprių par- tija". Vos netruko delegatai iš- juokų ir reikėjo kelių minučių, pakol kvatojimas nurimo ir gali- ma buvo vėl rimtai imties už darbo.

TėVYNĖ MYLĖTOJŲ DRAU- GYSTĖS 5-TO SEIMO PROTOKOLAS.

V seimas prasidėjo 4 d. bir- želio 1912, Brooklyn, N. Y., p. Draugelio svėtainėje.

Prieš atidarymą seimo seimo rengėjų atstovas, p. A. Rama- nauskas, pasveikindamas susirin- kusias delegatus, perstatė atida- rymui seimo V. Daukšį.

Sesija I.

I. Seimą atidarė Tėvynės My- lėtojų Draugystės prezidentas V. Daukšys 8:30 val. vakare.

1. Prezidentas parstatė komi- siją iš Juozo Ambrazejaus ir A. J. Ramanausko priėmimui pa- siuntinių mandatų.

Paskirta p-lė Ona Karaliutė prisigiminti narėms pasiuntiny- stės ženklelij.

Delegatų išviso atsiųsta 34, nuo 16 kuopų. Atsiuntė šios kuopos:

2 kp. Union City, Conn: T. Ratkevičius.

3 kp. Brooklyn, N. Y.: K.

Jankevičius, O. Karaliutė, J. V. Lutkauskas, A. J. Ramanauskas, K. Čiurberkis ir J. Ambrazejus. 4 kp. Philadelphia, Pa.: V. Daukšys, T. Astramskas.

5 kp. Waterbury, Conn.: A. J. Povilaika, J. Žemantauskas, V. Leščinskis.

7 kp. Lawrence, Mass.: A. Ra- manauskas.

9 kp. Pittsburgh, Pa.: P. Vo- lununas.

20 kp. Cleveland, Ohio: A. Siliuknas.

22 kp. Chicago, Ill.: S. Tana- nevičius, F. Bradchulis.

24 kp. Pittston, Pa.: V. Gra- deckas.

25 kp. Shenandoah, Pa.: J. Va- laijis, M. Mastauskas, St. Vita- lis, St. Gegužis.

32 kp. Plymouth, Pa.: Zaliec- kas.

37 kp. Chicago, Ill. V. Valiu- kas.

41 kp. Newark, N. J.: M. Am- brozevičius, V. Truska.

43 kp. New York, N. Y.: V. Vitrakis.

52 kp. Rochester, N. Y. P. Petronis.

131 kp. Stamford, Conn.: T. Laukevičius.

122 kp. New Philadelphia, Pa.: J. Bendoraitis.

81 kp. So. Boston, Mass.: K. Jurgelinas.

11 kp. Baltimore, Md.: P. Čes- na, J. Palinaitis.

2. Prezidentas, po trumpai įžan- gai, suteikė estradą liuosoriams, kurie norėtų šį-tą pakalbėti, kol sutvarkys mandatus.

Kalbėjo: A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass., ir P. Petronis iš Rochester, N. Y. Kalbėtojai trumpai apibriežė TMD, tikslus ir kokiais ji keliais turi eiti atei- nanciais metais prie liandies švie- timo, leidžiant moksliškus rastus ir kitokiais būdais, nes kol-kas pas mus amerikiečius "TMD, tėra vienintelė didžiausia liandies švie- timo draugija. P. Petronis pa- briežė, kad TMD, vyriausiu tiks- lyu tai dabar buty leisti lietuviškų rašytojų rinkinius veikalus-ra- stus.

3. Seiman pribuvo Pildomosios Tarybos nariai: 1) V. Daukšys prez., 2) Jonas Žemantauskas sekretorius, 3) A. J. Povilaika, išdininkas.

4. Seimo vedėjų išrinkti: Pir- mininku A. Ramanauskas iš Law- rence, Mass., pagalbininku S. Gegužis iš Shenandoah, P., I raštininku S. Tanevičius iš Chicago, Ill., II, rašt. Laukevi- čius iš Stamford, Conn.

5. Išrinkta knygų peržiūrėto- jais: P. Petronis, J. Galinaitis ir K. Jankevičius.

6. Presos komisija: J. Ambro- ziejus, Petronis ir V. Leščinskis.

7. Seimo maršalai: V. Vitrakis ir K. Čiurberkis.

8. Pirmu prisakinimo delegatų per V. Daukšį, išrinktiems sei- mo vedėjams užėmus savo vietas, tapo skaitytas protokolas IV. TMD, susivaižiavimo laikyto Bal- timore, Md., 1911.

Protokolas tapo patvirtintas. Tapo skaitytas centro prezi- dento raportas. Priimtas tapo su patarimu padaryti iš jo išrau- kas, kurias buty galima apkal- bėti sesijoje. Po to buvo skai- tytas centro sekretoriaus rapor- tas. Raportas tapo priimtas. Pa- sirodė, jog šimet TMD, pasi- didino apie 500 narių. Pasku- tinis buvo skaitytas centro iš- dininko raportas. Raportas ta- po priimtas.

I. Sesija užsidarė 11 val. vak.

Sesija II.

Tapo atidaryta 6-tą dieną bir- želio, 8 valandą vakare. Šie de- legatai nepribuvo: J. V. Lut- kauskas, K. Čiurberkis, T. Astram- skas, V. Leščinskis, P. Bendo- raitis ir P. Česna. Tapo priimti dar du delegatai: 23 kuopos iš New Britain, Conn.: V. Vini- kaitis ir Jonas Skritulskas.

Perskaitytas I. sesijos protoko- las, kuris tapo priimtas.

Skaitytas literatisko komiteto raportas. Priimtas su patarimu, kad iš jo pad

yra referendumu toį prasmę, kaip tą žodį paprasta suprasti. Referendumą suprantame, kaip rinkinį atskirų pavienių ypatų balsų, kuomet čia bus kolektyvis balsas 10-sąrašnių grupių. Tai bus balsas didumos kuopos be išreikšimo nuomonės mažumos. Bet ne tame jo keistumas. Jis navatnas tuomi, kad, jeigu jis bus teisingai praktikoje naudojamas, tai turės pagimdyt dar vieną pataisymą, kurio šiame seime nepadarėta, būtent: kuopos delegatas seime turės turėti tiek balsų, kiek dešimčių sąrašnių turi jo kuopa; kitaip netik nebūs jokios lygyvaros, bet kuopos, neatsiuntusios savo delegatų seimui (tokiais visados yra beveik didesnės) paskandins savo balsais visą Seimo balsą ir užims bile klausimą, neduodami mažiausios progos tą klausimą svarstyti. Jeigu gi toks klausimas bus seime mažumos svarstomas ir pervestas seimo delegatų prieštariškais balsais, tai išeis vėl farsa. Iš tikro, šitas 27-to Seimo nutarimas išrodo nepaprastą "trick" as", jeigu apie jį spęsti pagal tu žodžių, kuriais jis yra laisraščiuose aprašytas.

ANTRAS SEIMAS SĄJUNGOS LIETUVIŲ VARGONINKŲ AMERIKOJ.

Syktu su 27-tu S.L.R.-K.A. seimu atsibuvo Bostone taigpi ir Antras Seimas lietuvių vargoninkų. Seimą atidarė 29 geg. vakare sąjungos prezidentas, p. K. Strumskis. Seiman pribuvo šie vargoninkai:

Strumskis iš Brooklyn, N. Y. Kvederis iš Maspeth, L. I. Radzevičius iš Newark, N. J. Steponavičius iš Elizabethport, N. J. Grajauckas iš Baltimore, Md. Gudaitis iš New Philadelphia, Pa.

Mikutavičius iš Minersville, Pa. Stulgaitis iš Wilkes-Barre, Pa. Sodeika iš Mahanoy City, Pa. Karbauckas iš So. Bostono. P. Čiurlionis iš Worcester, Mass.

Juska iš Brockton, Mass. ir Jankauckas iš Lowell, Mass. Seimo vedėję išrinkta A. Radzevičia, raštininku A. Mikutavičia.

Iš Sąjungos sekretoriaus raportu pasirodė, kad sąjungoje yra 30 narių ir \$70 kasoj. Daugiausiai laiko pavesta apkalbėjimui savo specializmo, taigi bažnytiniam giedojimui. Nurodyta, kad kai kurios bažnyčiose giesmės visai neatsako bažnytinėi dvasiai. Taigi nutarta kreiptis prie kompozitorių: C. Sasnauskio ir Naujalo (Lietuvio), kaip gerai apipažinusių su bažnytine muzika, kad jie pagelbėtų apvalyti bažnytinę muziką.

Sąjungos prezidentas, K. Strumskis, pranešė, kad Sąjungai padovanota p. P. Čiurlionio dvi "offertorium" savo kompozicijos. Nutarta išleisti tuodu veikalui tuojaus. S.L.R.-K.A. atėjo Sąjungai į pagalbą ir paskyrė \$100 tų veikalų išleidimui. Seimas išreikšė kompozitoriui ačiū už dovaną.

Nemažai kalbėtasi ir apie pačių vargoninkų lavinimą. Nusiškyta, kad vargoninkai mažai teturi laiko savo locnam lavinimui, nes juos tankiai apsunkinama jų profesijai netinkamais darbais: kurenimu pečių ir kitais patarnavimais prie bažnyčių ir mokyklų. Nutarta kiek galima "valyti" vargoninkų gyvenimą nuo jiems netinkamų viršmenėtų darbų. Kalbant apie medžiagišką pagerinimą buvijo, prieita prie nuomonės, kad prie to reik eit nuo pagerinimo pačių vargoninkų, kaip muzikantų: lavintis patiems, o paskui reikalauti ir savo gyvenimo pagerinimo.

Buvo dar keli nutarimai mažiau svarbios rūšies. Seimas apdovanojo "garbės narių" vardais p. P. Čiurlionį ir kun. Vizgirdą už jų padėtus Sąjungai nuopelnus.

Sąjungos valdybion išrinkta: prezidentu — K. Strumskis iš Brooklyn, N. Y., Vice-Prezidentu — P. Grajauckas iš Baltimore, Md., Sekretorium — A. Gudaitis iš New Philadelphia ir Kasierium — J. Stulgaitis iš Wilkes-Barre, Pa.

Po seimui skaityta M. Petrauko referatas "Iš Muzikos aruodų". Kitas Seimas atsibuvo Brooklyn, N. Y. K....as.

Pašnekėlių Kampelis.

Pereito numerio klausimai:

52. Kas tai yra garsys Babiliono kabanti daržai?
53. Kada užginta katalikų kunigams ženyti (vesti)?
54. Kas tai yra komunizmas?
55. Iš kur paeina žodis "boykotas" ir ką jis reiškia?
56. Ar yra tokia šalis, kur visai nėra senmergių?

Atsakymas.

52. Taip vadinami senovės Babiliono kabanti daržai, kuriuos ir iki šiam laikui skaitoma vienu iš pasaulio stebuklų, buvo ne kas kitas, kaip didelis parkas, su gražiausiais medžiais ir gėlėmis, iškeltas augščiau oran.

Šitas pastebėjimas parkas buvo padarytas formoj kieturakampio, kurio kiekvienas šonas turėjo 400 pėdų ilgio.

Šitie daržai buvo padaryti sekančiu būdu:

Visas daržas rėmėsi ant kelių terasų — plačiausios apačioje ir mažiausios viršuje. Terasos rėmėsi an "liorų, sujungtų arkomis (kaip guobtos bažnyčios lubos remiasi ant filiorų). Kaikurie filiorai siekė 75 pėdų augstumo ir viršutinė terasa, ant kurios užvesta parką, buvo augščiau ore, — kur augščiau miesto sienų. Kiekviena augštesnė terasa jungėsi su žemesne trapais 10 pėdų pločio.

Ant kiekvienos terasos arkų (gali sakyti lubų) užtiesta didelės akmeninės plytos 16 pėdų ilgio ir 4 pėdas plačias, ant šitų plytinių lubų užkloti stora eilė medžių, sumaišytų su bitumenu (iškasama smala), o viršum to uždėta dvi eili ceglų, stipriniai viena su kita suementuoti.

Šita viską apdengė storu lakštu, eilę juodėjimas. Plytų, smalos ir švino eilės padaryta tam, kad jos nepraleistų iš juodžemio dregnumos, kad jo neišdžiointų. Juodžemio pripilta taip storai, kad jame galėjo leisti šaknis ir didžiausi medžiai. Ant šios, augščiau iškeltos terasos pasodino didžiūn ir gražiausius medžius, užvedė pievelę ir gėlių klombus, — žodžiu sakant, padarė puikiausią parką.

Ant augščiausios terasos buvo įtaisyta ypatinga prietaisa, maž-daug pempas pavydėlė, kuri traukė vandenį iš visų viršum ir suteikdavo visą reikalingą medžiagą, žolei ir gėlėms dregnumą.

Tarpe filiorų, ant kurių rėmėsi terasos, padaryta daug labai puikių rūmų, iš kurių žiūrint, galima buvo matyti puikią regyklą aplink.

Atsiminus, kad visa tai buvo padaryta šimtmečiais prieš Kristaus gimimą, reik ištikro stebėtis tų laikų žmonių sugebumui.

53. Iki ketvirtam šimtmečiui krikščionių eros nebuvo jokių įstatymų neigi vienodumo nuomonės klausime apie katalikų kunigų celibatą (celibatą vadinasi bapatyste, nesizėnyjimas). Vienok apie šitą laiką popiežius Siricius (384—399) užgynė kunigams ženyti: Patiemis, kurie pirmiaus buvo vedę dar prieš savo iššventinimą, paliepta persikirti su savo pačiomis.

Imperatorius Justinianas išleido įstatymą, kuriuo kunigų vaikams, gimę po jų iššventinimui, buvo pripažinti nelegaliais ir neturėjo paveldėjstės teisių.

Šitam pasipriešino Rytų bažnyčia, ir Kontantinopolis susivaziavimas apsaukė 692 metais tokią doktriną heretiška; Rytų (Graikų ir stačiatikių) bažnyčioje kunigų ženyjimas todėl buvo visados pripažintas teisutu.

Nežiūrint į tai, praslinko keli šimtai metų, pakol Rymo-katalikų bažnyčioje kunigų bapatystės įstatymas stėjo ant tvirtų kojų. Užėjus popiežiaus sostą Grigaliui VII (1073-1085), senesni įstatymai sulgy kunigų celibato tapo pripažinti ir, nežiūrint į didelį priešinimąsi beveik visose šalyse, visi vedusie kunigai tapo atstatyti, o pasauliniai žmonės, tokius kunigus užstojusie, ekskomunikuoti (iškeikti).

Šitas Grigalius VII-to paliepiamas buvo energiskai ir verstinai gyvenimam įvestas ir tapo kataloniška Rymo-Katalikų bažnyčios teise, kuri ir iki šiam laikui turi galę.

Yra kelios priežastys išaiškinti, kodėl šitas įstatymas įvedimo, vienok svarbiausia iš jų emė pra-

džia iš politiškių tų laikų bažnyčios su kitomis viešpatystėmis santykių: katalikų kunigų celibatas davė jai progą būti mažiaus prigulminga nuo svietiškos valdžios.

54. Komunizmas yra toks plianas, sulgy kurio dabartinė visuomeniška ir drauginė tvarka turėtų but taip pertaisyta, kad nebūt jokios privatskios nuosavybės, neigi kontroliavimo algy ir kad atskiri ypata neturėtų savo ypatiškių teisių net ir savo privatskame naminiame gyvenime, kaip kad dabar žmonės turi. Vieton privatskios nuosavybės komunizmo skelbėjai siūlo komuninį (abėla vst) valdymą ir naudojimą visų turtų, abėla kontroliavimą visų ypatų ir visko. Iki šiam laikui jau ne sykis bandyta šitą komunizmo planą praktiskai išbandyti. Bandyta Francuzijoje ir Anglijoje, bet iki šiam laikui toki bandymai nepasisekdavo. Komunistiškos kolonijos, kuriose visi bendrai kėlė išdirbinęjo ir viskuom bendrai naudojo, (net vaikai — ir tie buvo auklėjami, kontroliuojami ir prižiūromi ne tėvų, bet visos kolonijos) turėjo griuti, nepatvirtinti komunistiškos teorijos praktiskumo. Komunizmo lyderiu Anglijoje buvo Robertas Owen, kuris du kartus nepasisekmingai bandė įsikeipti komunizmo teoriją gyvenimam. Dar francuzų, — Fourier ir St. Simon, — darė panašius mėginimus Francuzijoje, bet ir jų bandymai nepasisekė geriaus negu Anglijoje.

Komunizmo St. Simoniečių krulvelė įsteigė koloniją-korporaciją vietoje, vadinamoje Menilmontant, kurią valdė "vyriausis tėvas". Šios kolonijos vadovus patraukta teismam, apkaltinus tame, buk jie pasikasinę po visuomenės moraliskumui ir tikėjimui. Vėliaus juos įkimo kalėjimam. Neturėdami platesnės visuomenės užuojautos, jie pagalvos turėjo mesti savo planus.

Socializmas yra rūšis apriboto komunizmo: jis neigėdžia panaikinimo visų asmenikių teisių ir privilegijų, bet norėtų šiandienines asmeniškas žmonių teises suvaržyti ir, abelnos gerovės dėlei, pavesti visuomenei jų kontroliavimą.

55. Žodis "boikotas" arba "boikotavimas" atsirado tokiu būdu: Tulas kapitonas, vardu Boycott (tark Boikott), buvo agentu vieno žymaus dvarininko Airijoje. Jo pasielgimai ir apsiėjimas su žemių nuomininkais (randavotomis) buvo patį blogas ir taip nuomininkams nepatinkantis, kad jie nusprendė prašyt dvarininko pašalinti žiaurų agentą. Vienok jų medlimas tapo atmetas, ir tada nuomininkai ir tarnai atsiskė dirbti ir klausyti Boycott'o paliepių. Užėjus javų įpjutei, jie atsiskė dirbti laukuose ir padarė tarp savęs sutartį, kad niekas neis nei negelbės darbe, pakol neprasisalins neapkenčiamas agentas. Danokusiems javams gręšė pavojus: galėjo arba išbėgti, arba supulti lauke. Pagalios agentas patraukė iš kito apskrčio, Ulsterio, burį žmonių, kurie, kariuomenės saugojami, pradėjo javus pjauti. Vienok nuomininkų buta kur kas stipresnių, negu išpradžij išrodė. Maža to, kad jie šalinosi ir nenorėjo nieko bendro turėti su kapitonu Boycott'u, bet jie taigpi nutarė, kad jeigu kas iš jų pačių tarpo gelbės ar bendraus su Boycott'u, ar su ypatomis, kurios Boycott'u atstovauja, tai visi privalo perkirsti ryšius pažinties ir bendrinimosi su šia tokia ypata. Jeigu žmogus dirbo pas Boycott'a, tai ant jo žiūrėta kaip ant svietimo, kaip ant išdaviko ir niekas nieko nuo tokios ypotos nepirko, neigi nieko jam nepardavė, — niekas jo pažinti nenorėjo.

Iš čia ir paėjo žodis "boikotas", reiškiantis tą patį, ką nuomininkai padarė agentui Boycott'ui.

56. Vienatinis ant žemės kraštas, kur nėra senmergių, yra Syam viešpatystė, Pietinėje Azijoje. Visas merginas, sulaukusias atsakančių metų ir neturinčias vyrų, ten surašo ir jos tampa karaliaus mergoms; karalius joms rupina vyrus. Nevedę vyrai, prasižengę prieš teises, turi vesti tas karaliaus mergas. Mažiausias prasižengęs gali pasirinkti, sunaikinti prasižengė turį imti biau-

riausias ir pikčiausias.

KLAUSIMAI.

57. Kur ir kada surasta Amerikoj pirmas kaštyklas?
58. Kur yra bokštas Babel, kurį sulgy Seno Testamento žmonės pradėjo statyti, apsisaugojimui nuo antro tyano?
59. Kas tai yra Koranas?
60. Kaip pažinti, prisartinančią audrą?

Atsakymai bus kitam numerij.

H. A. Bruce

VAIKAS IR APYSTOVA.

Liuosai vertė

Dr. A. L. Graičunas.

(Užbaiga).

Bet maža to, kad tėvai turėtų pasigandinti apsaugojimu vaiko nuo kenksmingos įtekės blogų aplinkybių. Reik dar pradėti konstruktivų auklėjimo darbą, ir reik jį pradėti beveik nuo pat gimimo dienos.

Stebėtini rezultatai, kurių susilaukta, perkėlus vaikus iš blogios apystovos geroj, (kaip tą matėme iš augščiau padėtų pavyzdžių), parodo, jog net jau šiek-tiek paauge vaikai, begaliniai pasiduoja įtekmei blogios ar geros apystovos, kurioje jie auga. Todėl juo greičiau tėvai atkreips tinkamą atydą ant vaiko apystovos, juo bus geriausias, nes kudiųstės dienos, ačiū begaliniam vaiko jauslumui, jis, pats to neįjausdamas, išmokės pažinti ir branginti viską, kas yra gera, gražu ir teisinga; tas privers jį mąstyti, — manstyti teisingu logišku keliu, — žodžiu sakant, tas pagelbės jam vystyti savo protiskai-dvasiškas jėgas taip, kaip Suterovojo skirta.

Kiekviena smulkmena, kiekvienas detalus vaiko apystovos, patrinam, turi įtektę ant jo charakteriaus išsidirbimo ir nuo šio pirmo palinkimo vėliaus gali priklausyti visa vaiko ateitis. Yra sena patarlė, sakanti, kad ir sienos turi ausis. Turėdami mintyje vaikus, galime pasakyti, kad sienos apart ausų, turi dar ir liežuvi, kurį vaikai supranta. Paviekslai, kurie ant sienų kabo, spalva ir piešinys šleninės popieros, — visa tai daro gilų įspūdį ant jauslaus kudiškio proto. Tas pats yra su jo kambario rakiniais. Jie niekadūs neprivalo but brangūs ir margi. Ištikro, juo jie bus prastesni ir mažiau ornamentuoti, juo bus geriausias. Pagalios, ar kambario apystova bus brangi, ar pigi, ji privalo but tinkamai su geru skoniu parinkta ir sutaisyta, nes tas pagimdo vaiką vaidentuvę sveiką supratimą apie harmoniją, dailą, kas vėl yra pamatinis akmeniu jo bušiančio charakteriaus.

Kambarių šviesa, ventilacija ir apšildymas yra dalykai, į kuriuos išmintingi tėvai visados atkreips didžiausią atydą, nes nuo to priklausio jo fiziskās (kuniškas) išsivystymas.

Yra gerai jau darodytas psichologiskās įstatymas, kad didžiausį įspūdį ant mus daro tie daiktai, kuriuos mes tankiausiai matom. Šitą pamindami, tėvai privalo pasirūpinti apstatyti kambarius taip, kad vaikas matytų tik gerus dalykus, tokius dalykus, kurie patis savi, nei neatjauciant vaikui, vės jo jaunus mintis geron pusėn.

Vaiko kambarys, — išsidėkit sau tą gerai galvon, — neprivalo but vien kambariu, kuriame jis praleidžia sau laiką, arba miega; jis privalo buti kaip ir apšviesto muzėjus, kuris galėtų pagręžinti vaiko užsinteresavimą naudingais gyvenime dalykais.

Gyvenis įtaisyimas privalo but grynas ir paprastas. Paviekslai ir ornamentai (pagražinimai) privalo but gerai parinkti. Gerai laikyti šepele, kurioj apart gerų pasakačių, rastųsi geros knygos iš istorijos, geografijos, matematikos ir kitų mokslų.

Vaikas, kaip tik, jis užtektinai paaugs, tuojaus, pradės jomis interesuoti, klausinėti. Čia yra geriausia proga tėvams paaiškinti ir dar labiau vaiką tuom užinteresuoti. Vaikas nenorėtų nei klausyti apie jas, jeigu mes jį verstume "mokytis", bet kada jo paties žingeldumas priverčia jį klausinėti apie šias knygas, jis tuomi pats užsinteresuoją taip, kaip ir kitomis kokiomis žaislėmis. Tokiu būdu, vaiko edukacija eis nuo pat jo kudiųstės dienos, be jokių ryškųjų, be jokių prispirties ir jo proto priekaištų įteptimo, o tas viskas

išvystys jame nuo mažų dienų intelektualų gabumą ir nuoseklumą, kurie duos gerą pradžiją jo busiančiam gyvenimui.

Kad šitas tvirtinimas neyra vien tik gryną teoriją ir tuščia spekuliatyviška svajonė, tą parodo skaitlingi tėvų bandymai, kurie sutaisė vaikų apystovą tik tąvų štai ką pasakoja:

"Mano vaikas, kurį stengiausi auklėti tokiu būdu ir tokioj apystovoj, turėdamas vos 12 metų, yra labai užsinteresavęs ir su tikru atsidavimu studijuoja tulas šakas augstesnės matematikos ir astronomijos vienam iš geriausių universitetų. Jis moka "Iliadą" ir "Odiseją" beveik iš atminties ir taigpi didžiai žingelduoja klasiskā filologiją. Jis gali skaityt Hierodotą, Sofoklą, Euripidą, Aritstokratą, Lucianą ir kitus senovės graikų rašytojus ir filosofus ir supranta juos taip, kaip daugumas vaikų supranta, skaitydami Robinsoną Kruzoe.

Vaikas pusėtinai nusimam apie palyginamąją filologiją ir mitologiją. Jis turi gerą supratimą apie senovinę istoriją ir Amerikos istoriją; taigpi išmano apie musų krašto politikā gyvenimą ir turi gerą supratimą apie Suv. Valstijų Konstituciją.

Savo keliu jis neyra koks nors "užmarininkas moksliškų rūkštyj" vaikas: jis yra labai linksmas palinkimo, kaip kiekvienas sveikas jo metų vaikas. Kunikišai jis yra taigpi kuosveikiamas, — su raudonais, sveikata spindančiais, veidais. Jis yra sulgy savo metų stambesnis ir didesnis už savo amžiaus kitus vaikus: yra 3 pėdų 4 colių augšio. Pagal visą savo fiziskā sudejimą jis daug augščiau stovi už paprastus mokinių amžiaus vaikus; greičiau išrodo ant 16 negu ant 12 metų; yra sveikas, stiprus ir gerai išsivystęs kaip fiziskai, taip ir protiskai."

Bene tas negalima pasiekti auginant daugybę normališkių vaikų? Šitas klausimas ir verčia mąstyti, kad jeigu tėvai pažins begalinę įtektę, kokią daro ant vaiko ta apystova, kurioj jį augina, ir jeigu ta aplinkybė bus tinkamai sutvarkyta ir prie vaiko auklėjimo pritaikinta, tai pagaliau bus susilaukti daug geresnių rezultatų net už tuos, kuriuos davė vaikų globojimo draugijos auklėjimas New York, — apie ką mes pradžioj šio rašto minėjome.

ATSILIEPIMAS.

"Lietuvos" 20 nr. tilpo iš So. Omaha Zalpjo korespondencija, kurioj jis rašo: jog 5 gegužio lenkų apvaikščiojiman buvo pakviesti ir lietuviai dalyvauti apvaikščiojime paminėjimo 3 gegužio konstitucijos ir buk Dr.-ja Sv. Antano pirmė lenkų ženkliu, nors tam buvo priešingų, buk Sv. Antano Dr.-ja, 200 vyrų iškėjo lenkus pasiūkti; buk K. Piatkowski kalbėjo apie tai, kiek lenkai lietuviams gero padarė, kad be tikybos tautystės išlaikyti negalima.

Tas, ant p. Zalpjo nelaimė, buvo visai kitaip. Gal p. Zalpjis, ar kas kitas saviškai žinias lenkams suteikė apie So. Omahos lietuvius. Lenkai pasiuntė Sv. Antano Dr.-jai pakvietimą dalyvauti jų apvaikščiojime todėl, kad kiek aš žinau, jie apie buvimą So. Omahoj kitų lietuviškių draugijų nieko nežinojo. Savo susirinkime Sv. Antano Dr.-ja nutarė lenkų apvaikščiojime dalyvauti ir geresniam su lenkais susijojimui, pasiuntė du išrinktus delegatus; nuo tų delegatų lenkai išgirdo, kad So. Omahoj yra ir daugiau lietuviškių draugijų; pirmą jie manė, kad čia lietuviai visi priguli į vieną Sv. Antano Dr.-ją; jie gi užprašė visus lietuvius. Paskui buvo extra susirinkimas 87 kuopos S.L.A. ir nutarė taigpi dalyvauti su tautiskoms kokardoms (apie žirgvaikį kalbos visai nebuvo). Buvo padarytos kokardos dviejų posmų — baltai-mėlynos, taigi ne lenkiškos spalvos buvo, bet lietuviškos. Tas kokardas visų lietuvių turėjo, kitokių ženklių nebuvo. Sv. Antano Dr.-ja turi 90 narių, o jeigu lenkų apvaikščiojime buvo 200 lietuvių, juk tai aišku, kad ne vien Sv. Antano Draugija lenkų apvaikščiojime dalyvavo. Gal Zalpjis girdėjo, kad Sv. Antano Dr.-ja už muzikā užmokėjo ir todėl sako, kad dalyvavo tik

jį viena, bet tas nieko neženkina. Kalbėtojas Piatkowski, savo kalboj visai neminėjo to, ką Zalpjis rašė, tai kamgi terlioti popierą neteisingoms žinioms? Svarbiausia jo kalbos tema buvo: kad be meilės negali but vienybės.

Draugija Sv. Antano materijaiškai stovi gana tvirtai, ji savo susirgusiems sąnariams moka po 7 dol. savaitę, tai gali nepaisyti Zalpjo ir jam panašių asmenų juodinimų, o So. Omahos lietuviai ir gi nepuola žemyn, kaip Zalpjis juos perstatyti norėtų.

Geistina būtų, kad ir kiti laikraščiai, patalpinę Zalpjo melus, perspaudintų šį protestą.

Franciskus Zigmantas, Sekr. Sv. Antano Dr.-jos.

Vėliausios Žinios.

Keista žinia. Rusų laikraštyj "Ricc" randame tokią, įdomią telegramą iš Vilniaus:

Vilnius, 15 (28) gegužės.

Lietuvių Dailės parodoj dailininkas Rymša išstatė skulptūrą, kurioj lietuvių "žirgvaikis" pergalė lenkų "baltąjį erelį". Lenkų laikraščiai įžiūrėjo tame įveidimą lenkų tautos ir apskelbė Lietuvių Dailės parodos boikotavimą. Šiandien Rymša, dasizinojęs apie bikotą, sutrūskino savo stovylą į šmotelius.

Kol kas nėra dar aiškesnių smulkmenų nei rusų, nei Lietuvos laikraščiuose. Palaiksim.

Apvaikščios Basanavičiaus jubilėjų. Vilniaus lietuvių draugijų ir laikraščių atstovai nutarė viešai apvaikščioti 60-metinį D-ro Jono Basanavičiaus jubilėjų 11 (24) d. birželio prieš pat atidarymą Lietuvių Mokslo Draugijos metinio susivaziavimo. Kvietama visas lietuvių draugijas prisidėti.

VIETINĖS ŽINIOS.

Nelaimė ant Bridgeporto. Kazys Vaiciekauskis, 12 metų, sunus Vinco Vaiciekaucko, gyvenančio po num. 3337 So. Auburn ave., netikėtai nustojo gyvasties pereitą panedėlį, — tapo užmuštas beveik ant vietos šermentinio automobilias Leinin graboriaus. Atsitikimas buvo toks:

Apie 10 val. iš ryto važiojo 33-cia gatve nuo Halsted st. į Morgan st. šermentinis automobilis. Tuom patiu laiku linksmi žeidė pilna gatvė vaikų, paleistų valandinėj pertraukoj tarp lekcijų iš Sv. Jurgio parapijinės mokyklos. Liudininkai atsitikimo pasakoja, kad automobilias ejo visai pamažu ir, besitartindamas prie Auburn ave., pradėjo duoti signalus, vienok, kaip pasakoja liudininkai, musų vaikai, kaip paprastai, myli šokinėti prieš einančius automobilias, ar ba kabinėtis užpakalyje, taip ir šiūom kartu, nors matė besitartinantį automobilį, visai nesiskubino pasitraukti nuo kelio šalin.

Sulgy mačiusių tą atsitikimą ypaty, Kazys Vasilicauskis kokiou tai budu pasipainiojo po automobilium taip, kad kaktą permušęs, stiklą automobilias liktarnės ir nugriuvęs papuolė po automobiliaus ratu, kuris sutrynė jam krulvelę. Vaikas negyveno nei 10 minučių. Automobilias vežėjas paėmęs jį į vieną iš artimų apytiekų, bet daktaras rado vaiką jau negyva. Lavoną atiduoja Povylo Mažeikos graboriaiskai įstaigai.

Šitas nelaimingas atsitikimas turėtų mus šio-to pamokinti. Paprastai tokios rūšies aukos patiko tankiausiai dēlei neatsargumo automobilij, kurie papratę lakstyti gatvėmis, kaip, atsisprant, padukę, ir ne vienas jau ačiū tam tapo užmuštas. Bet šiame atsitikime, jeigu tikėt liudininkams, automobilias vos-vos ejęs. Tą patvirtina ir ta aplinkybė, kad nors vaikas kaktą permušė liktarnės stiklą, tai vienok nei oda, nei kaktą neturi jokios žaizdos, apart juodo ženklo. Smarkiaj automobilij einant, reik manyt, butų perskelta stiklais kaktā. Tai, sulgy tų žinių, kurias mums priduoja, čia stačiai yra vaikų neatsargumas. Reik ant to atkreipti atydą. Pastaroju laiku automobilij judėjimas ant Bridgeporto labai pasididino. Tėvai privalėtų persergėti vaikus, kad jie nebūtų "perdrąsus" ir nešokinę tyčiai prieš automobilias, kaip nesykį tenka tą patėmyt. Bet

tėvai nevisados gali vaikus prižiūrėti. Šis vaikutis buvo Sv. Jurgio mokyklos mokyns. Mokykla turi gražų didelį prie mokyklos kiemą, kur vaikai laike pertraukų gali sau pasilinksinti pabėgioti. Vaikams neprivalo buti leista laike pertraukų tarp lekcijų išeidinėti iš kiemo ant gatvių, dargi be mokytojų ar vyresnių priežiūros. Vaikas — visados bus vaikas ir todėl gerai vedamose mokyklose net ant kiemo vaikai yra paprastai keno nors prižiūromi, kad nespėtų tarp sąvės, kad mandagiai ir padoriai linksminytės.

Šitas nelaimingas atsitikimas lai buna persergėjimu ir kartu pamokinimu, kad reikėtų šiūom atžvilgiu atkreipti daugiau ant vaikų atydos — netik tėvams namie, bet lyginai ir mokyklose.

Nulaužė ranką. Pereitą subatį patiko nelaimė lietuvaite Aleksandrą Mikutaitę, gyvenančią po nr. 1035 East st. (West Side). Ji dirbo prie kriaučių, J. Pociaus dirbtuvėj, kurį randasi Republican Building didmiestyj. Subatį, norėdama nusileisti nuo viršutinij augstų apačioj jį prisikartino prie elevatoriaus (keliamosios mašinos) ir kokiou tai budu pakliuvo elevatoriaus durysna. Elevatorius ją pagavo; sužeidė galvą ir kairiąją ranką, o dešinią ranką nulaužė. Dabar ji guli St. Louis ligonbutij. Kas kalts, tuom tarpu nepasisekė suzinot.

Lietuvių Namų Savininkų Sąjunga turėjo utarninko vakaro susirinkimą Ridiko svetainėj. Sąjungeon priguli apie 100 narių draugija gyvuoja apie 3 metai. Jos tikslu yra įvesti geresnę tvarką lietuvių kolonijose Chicago. Šitame susirinkime prisirašė apie 15 naujų narių. Draugijos prezidentu yra p. Jonas Tananevičia.

Republikonų Konvencija. Atėtinąj utarninką prasidės Chicagoj republikonų partijos konvencija, kurioj bus nominuotas republikonų kandidatas ant Suv. Valstijų prezidento. Astriaus kova už kandidatūrą eina tarp dabartinio prezidento Tafto ir buvusio prezidento Roozevelto, kurie iki šiam laikui turi beveik lygias jėgas. Vienas iš jų bus nominuotas Suvienytų Valstijų prezidentysten ant republikoniskio tikieto, nors labai gali but, kad, jeigu jų jėgos bus lygios ir nei vienas nei norės kitam nusileisti, tai konvencija turės išrinkti koki nors kitą kandidatą už jį nominuot.

Konvencija atsisbus Coliseum bute, ant Wabash ave. ir 18-os gatvės, kuris gali patalpinti apie 15 tūkstančių žmonių. Kova tarp Tafto ir Roozevelto pasakėjų taip karšči ir aštri, kad tikimasi konvencijoj netik didžiausio trukumo, bet net ir riaušių.

Coliseum jau yra prisirengęs priimti tūkstančius delegatų ir svečių iš visų Suvienytų Valstijų. Nors vietos jame daug, tačiau netaip lengva bus jį įsisiverbti konvencijos laiku. Taftas ir Roozeveltas kovoja už nominaciją, gi publika "kovoja" už įjengos tikietus. Jau dabar siūloma už vieną tikietą po \$100 ir tai nelengva jį gauti.

Įvairių komisijų nariai ir delegatai jau dabar pradeda Chicagoj rinktis; pradžioj sekancijos savaitės Chicago užplūdkys tūkstančiai svečių. Iš tos priežasties miestas bus gausiai papuoštas dekoracijomis, vakarais gatvės būlimuonuos. Sekančiame numerij paduosime plačias žinias apie konvencijos bėgį.

Policimanas "bomas"? Pereitą pėtnyčią superintendentas Chicagoj policijos McWeeny pasirašė po apkaltinimu Chicagojos policimono "bomisto". Policimanas McNurney apkaltintas tame, jog užpuolė ant gatvės žmogų ir jį apipiešė neprašius už profesijonališką bomą. 2-rą valandą ryte 28 gegužės tulas Tony Zek, išėjęs iš restauracijos ant West Madison st., ramiai traukė namo. Staiga prie jo prisistartinio pilname uniforme policimanas (Zizak užteimyoj ant jo ke

10

Lietuviška Svetainė — "Lithuania Hall"

Dabar statoma prie Halsted, tarp 31-mos ir 32-tros gatvių.

Statymas naujos Lietuviškos Salės, "Lithuania Hall," kaip matote ant paveikslėlio, jau prasidėjo. Šitas namas užima plotį 75 pėdas, ilgį 135 pėdas, augstį 3 pentrus. Sklepe šio namo bus "Bowling Alley," Billiardai, Teatro Bufetas, "Lunch Room" ir rumai moterų ir vyrų su garderoboni ir prausinyciomis.

Priešakyje ant pirmo augšto bus puikus Bufetas, Restauracija ir "Ice Cream Parlor."

Priešakyje ant antro augšto bus dvi mažos salės, talpinančios suvirš 100 ypatų, draugijų mitingam ir kitokiems susirinkimam.

Priešakyje ant trečio augšto bus didesnė salė, talpinanti apie 300 ypatų, mažesniems baliams, šokiams, koncertams, ir kitokiems susirinkimam.

Visą užpakalį, 100 pėdų ilgio, 70 pėdų pločio ir augstį nuo žemės iki stogui užims didėji Salė. Šioje Salėje bus gražus balkonas, didelė scena ir visos reikalingos scenos reikijos teatrų lošimui taip, kaip geriausiose teatruose. Tilps joje apie 1200 ypatų. Visa Salė bus statyta iš nedegancios medagos (Fire Proof) su geriausiais sanitariskais įrengimais pagal vėliausias Chicagos miesto teatrų taisykles. Ši Salė kaštuos \$100,000.00. Bus tai puikiausia tos rūšies Salė visame Chicagos mieste.

Prasidėjus statymui šios Salės Airiai, Vokiečiai ir kiti, gyvenanti ant Halsted, tarp 31-mos ir 33-čios gatvių tuojais pakėlė kainas savo namų ir lotų. Jie mato, kad šie du blokai Halsted gatvės bus biznio centras ir už savo properties vėliau gaus geras randas, už tai ir kainas savo namų ir lotų pabrangino, o kiti net visai dabar nenori parduoti.

Situose dviejuose blokuose mes da turime ant pardavimo pagal senoviską kainą 12 lotų su namais ir be namų. Todėl, kurie įsiekė bizniui geros vietos, tai pasiskubinkite čia sau vietą apsipirkti, kol dar galite pirkti pagal senoviską žemą kainą.

Šią vasarą, apart dabar statomos Salės, mes čia statysime sekancius biznio namus:

Po No. 3259 ir 3261 So. Halsted St. bus statytas trijų augštų, dviejų lotų platumo gražus murinis namas. Apačioje bus du dideli storai, viršuje bus puikus pagyvenimai su ofisais daktarams, advokatom ir kitokiems bizniam.

Po No. 3251 So. Halsted St. bus statomas trijų pentrų, vieno loto, puikus murinis namas. Apačioje bus didelis storas su gyvenamais rumais užpakalyje, viršuje bus puikus pagyvenimai su biznio ofisais.

Po No. 3220, 3222 ir 3224 So. Halsted St. bus statytas trijų lotų platumo vieno pentro augštumo didelis "Furniture Store" ir "Garage."

Po No. 3131, 3217, 3219 ir 3234 So. Halsted St. bus statyti vieno pentro storai su gyvenamais rumais užpakalyje, tinkami visokiems bizniam.

Taigi šią vasarą čia taps naujai užbudavota gražiais storais net 10 lotų apart jau dabar pradėtos statyti Salės. Kiekvienas naujas namas bus elektrika apsviestas iš vidaus ir iš laiko taip, kad Halsted gatvė nuo 31-mos iki 33-čiai bus gražiausias biznio centras.

Kada čia šią vasarą susibudavos viršpaminėti nauji storai ir juose bizniai taps atidaryti, tai namų ir lotų kainos bus daug brangesnės negu dabar. Šiandien da nuo mūsų galite pirkti čia lotus nuo \$2,000.00 ir augščiau, bet vėliau jų už tą kainą nepirksite. Todėl, jei įsiekote bizniui geros vietos, tai pirm pirkimo kitur, dirstelekite pirmiau į Halsted, tarp 31-mos ir 33-čios gatvių.

Ant virš paminėtų naujų namų mes jau turime gatavus planus ir netrukus jų darbą pradėsime. Jeigu kas norėtų čia budavoti sau storą ar namą, gali pamatyti mūsų planus ir jei jie patiks, mes galime parduoti lotą ir planą, ir paskolinti visus pinigus reikalingus namo pastatymui. Dabar yra laikas statyti namą ar storą, kokį kas nori, o kada mes pradėsime statyti, ir jei mūsų planai kitam nepatiks, tada per-

mainyti pradėtą statyt namą ant kitokio plano bus perdideli kaštai. Todėl mananti apie biznį nesivėlinkite, nes trunkamas padarys nereikalingus kaštus.

Halsted yra ilgiausia, tiesiausia ir svarbiausia biznio gatvė mieste Chicagos. Ji eina tiesiog išilgai visą miestą nuo siaurinio miesto galo iki pietiniam galui, niekur nepertraukta. Iš viso 19 mylių ilgio. Ant Halsted gatvės rasti puikiausias biznio vietas.

Kas gyvena Chicagoje nors 20 metų tas gerai žino kas yra Halsted gatvė.

18 metų atgal ant Halsted gatvės prie 12-tos gatvės nebuvo matyti kitokių namų, kaip tik sulūžusios, mažytės, medinės stubelės. Lotą tenai tada galėjai pirkti už \$2,000. Pažiūrėkite šiandien į tą vietą, o pamatysite vietoj senų medinių stubelių, 4, 5 ir 6 pentrų augštus murtus, užimančius cieto bloko plotį, didžiausius storus, bankas, teatrus ir t.t. O kainos lotų, kuriuos 18 metų atgal galėjote pirkti ten už \$2,000.00, šiandien pasiekė sumą \$20,000.00.

14 metų atgal Halsted gatvė prie 63-čios gatvės buvo tokiam pat padėjime, ką ir prie 12-tos gatvės. Lotų kainos buvo ten \$1,000.00. Šiandien Halsted gatvė prie 63-čios gatvės yra užbudavota didžiausiais storais, teatrais, bankom ir t.t., o lotų kainos pasiekė sumą nuo \$10,000.00 iki \$30,000.00.

6 metai atgal Halsted gatvė prie 79-tos gatvės buvo tuščia, fermeriai ten gyveno; karvės ir avys ganėsi. Lotą ten galėjai pirkti už \$500.00. Pažiūrėkite šiandien į Halsted prie 79-tos gatvės, kas darosi. Ten už kampinius lotus, 100 pėdų pločio, paėmė šimet po \$60,000.00. Ten dabar statosi nauji gražiausio modelio namai, didžiausi ir gražiausi storai ir iš tuščios vietos pasidarė didžiausias biznio centras. Ir daugybė tokių kitų vietų rasite ant Halsted gatvės, kurios iš nuskurusių, sulūžusių pakilo į puikiausias ir brangiausias biznio vietas.

Kokiu būdu tos vietos taip pakilo? Pakilo tokiu būdu, kad ten atėjo pirmas su pinigais ir išgriovęs medines sulūžusias stubas pradėjo statyti didelius, gražius biznio namus. Vienam tą pradėjus, sekė jį ir kiti, statydami naujus, gražius storus, bankas teatrus ir nuskursią vietą pavertė į brangiausią biznio centrą.

Tą, ką kiti padarė su Halsted gatve prie 12-tos, 63-čios ir 79-tos, mes šimet darome ant Halsted, tarp 31-mos ir 33-čios gatvių. Mes čia išpirkome visus tuščius lotus ir senus namus, kuriuose žydai laikė savo "Rag Shops." Žydus išvarome, regsus išvalome, senus namus išgraiuname ir vietoje jų statome naujus gražius storus, taip kad už kelių mėnesių laiko mūsų Halsted, tarp 31-mos ir 33-čios gatvių bus gražiausia biznio vieta, panaši į Halsted prie 12-tos gatvės.

Čia yra reikalingi sekanti storai kurie visuomenę gerai apsimokės.

Furniture Store
Hardware Store
Muzikališkų Instrumentų
Dry Goods
Moteriškų Drapanų
5c & 10c Store
Restauracija ir Hotelis
Salūnas ir Hotelis
Photografo Storas
Barber Shop
Grosernė
Bučernė
Kriaučių Storas
Siuvamų Mašinų Storas
Teatras ir kitoki.

Taigi, jei įsiekite bizniui geros vietos, tai šita vieta geriausia visokiame bizniui, ir jeigu negausi čia loto pirkti už prieinamą kainą, tai ateik pas mus, o mes tau parduosime lotą pigiau, kaip kiti.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tapo pilnai atnaujinta ir žymiai padidinta ir dabar veda

Bankinius reikalus sekanciai:

1. Išduoda čekių knygeles Biznieriams, Fabrikantams, Kontraktieriams ir kitiems, su kuriais tai čekiais jie apmoka savo "bilas", algas ir visokias kitas išmokestis. Šios Bankos čekiai yra geri visose Bankose po visą Ameriką.
2. Priima Pinigus taupinimui (užėdijimui) ir moka 3% (nuošimti) metams.
3. Skolina Pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicago ant lengvų išmokėsčių.
4. Perka ir parduoda namus, lotus, "mortgages" ir "bondsus".
5. Sukolektuoja Pinigus iš kitų Bankų po visą Ameriką.
6. Išmaino Pinigus visų viešpatysčių ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant kitokių.
7. Siunčia Pinigus į visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes ant visų laivinių linijų.
8. Padaro visokius rejentališkus dokumentus, dovierennastis, affidavitus, kontraktus pirkimo ir pardavimo, parupina pasportus išvažiuojantiems į Lietuvą ir užtvirtina juos pas Rosijos Konsulį.
9. Parsamdo Bankines skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurių nė vagis nė ugnis negali prieiti.

Todėl Jei esi biznyje ir turi klapatą su vedimu biznio rokundų, tai atidaryk "Checking Account" A. Olszewskio Bankoje, o Banka suves tau rokundas kas menuo iki vienam centui, ir nereikalaus daryti jokių išmokėsčių pinigais, nes visas savo bilas ir algas išmokės bankos čekiais.

Jei nori užėdyti savo pinigų ir gauti už juos 3 procentą, tai dėk juos į A. Olszewskio Banką.

Jei nori pirkti namą, lotą, ar biznį mieste Chicagos, tai pinigų pasiskolinti gausi A. Olszewskio Bankoje.

Jei turi parduoti namą, lotą, ar biznį mieste Chicagos, tai A. Olszewskio Banka suras tau pirkėją.

Jei nori siųsti pinigų į kraują, siųsk juos per A. Olszewskio Banką, o greičiausiai nueis.

Jei reikalauji šifkortes išvažiuoti ar savo draugus atgabenti, tai pirk ją A. Olszewskio Bankoje, o busi užganedintas.

Jei reikalauji rejentališkų popierių, kaip "Dovierennasties", aktų pirkimo ar pardavimo, užtvirtintų per Rosijos Konsulį, kreipkis į A. Olszewskio Banką, o ji tau padarys juos kuogeriausiai.

Su visokiais bankiniais reikalais vietiniai yra meldžiami asabiškai atsilankyti, o iš tolymesnių vietų kreipitis per laiškus adresuojant šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

P. S. Kam teks būti Chicagoje iš tolymesnių miestų neužmirškite apsilankyti ir mūsų Bankon.

Cia Jums Keletas Klausimu????

Ar pavargę ir pailsę? Apsunkę ir silpni? Išblyškę? Liežuvis aptrauktas? Viduriai sukietėję? Tankiai galva skauda? Viduriai nemala? Veidas pageltęs? Nesinori nieko veikti? Kas jums padės?

Severos Gyvasties Balsamas

(Severa's Balsam of Life)

Jis į visus organus veikia taip harmoningai, kad veikiai prašalina iš kūno visus nesveikumus ir sugrąžina sveikatą ir jėgas.

Butelis 75c.

Stiprus Nervai

Butinai reikalingi kiekvienam, norint turėti visur pasisekimą. Aitrumas, nervingi galvos skaudėjimai, nemiga — silpnina nervus. Ištikimiausias vaistas, sustiprinąs nusilpnėjusius nervus, yra

Severos Nervotohas

(Severa's Nervoton)
Dolaris Butelys.

Jei, abelnai, reikalinga turėti namuose vaistų, tai tebusie Severos Vaistai. Juos visur aptiekuose galima gauti. Neimkite kitų. Jei jūsų aptiekos jų neturėtų, rašykite mums. Daktarišką patarimą duodame dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kas garsinasi "Lietuvoje", tas gerą biznį daro

